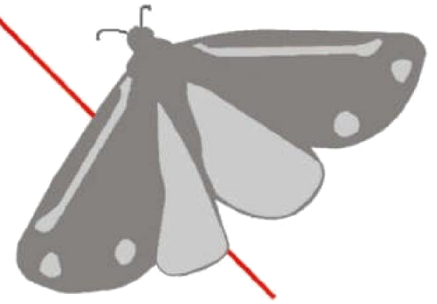

Jaarverslag 2020

Project Reïntegratie

Nazorg voor ex-verslaafden en/of ex-gedetineerden in Katwijk

Colofon

Auteurs:	Natalie van Dijk en Thea Guijt
Uitgiftemaand:	April 2021
Uitgever:	Stichting Kocon, Callaoweg 1, 2223 AS, Katwijk
Downloaden:	www.kocon.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	2
------------------------	----------

Hoofdstuk 1 Verloop 2020	3
---------------------------------------	----------

1.1 Deelnemers (44)	3
1.2 Mentoren	4
1.3 Het Indicatieteam	4
1.4 Het casemanagement	5
1.5 Nazorg ex-gedetineerden Katwijk	6
1.6 Samenwerking	6

Hoofdstuk 2 Verloop 2020 op basis van 8 leefgebieden	7
---	----------

2.1 Huisvesting	7
2.2 Financiën	10
2.3 Sociaal Functioneren	13
2.4 Psychisch functioneren	15
2.5 Zingeving	17
2.6 Praktisch Functioneren	19
2.7 Lichamelijk Functioneren	21
2.8 Dagbesteding	22
2.9 Overige activiteiten	24

Hoofdstuk 3 Financiën 2020	26
---	-----------

3.1 Toelichting Rekening 2020 Project Reïntegratie	27
--	----

Hoofdstuk 4 Knelpunten en aanbevelingen	28
--	-----------

4.2 Aanbevelingen voor 2021	30
-----------------------------------	----

Bijlagen	31
-----------------------	-----------

Bijlage 1 Doel, doelgroep en organisatie Project Reïntegratie	32
Bijlage 2 Werkwijze Project Reïntegratie	36
Bijlage 3 Toelichting woonvoorzieningen	39
Bijlage 4 Begrippenkader bij jaarverslag	41

Inleiding

In dit jaarverslag van het Project Reïntegratie geeft Stichting Kocon de inhoudelijke en financiële resultaten weer over het jaar 2020.

Het project startte in 2002 op initiatief van het samenwerkingsverband Platform Kocon en richt zich op ex-verslaafden en/of ex-gedetineerden die na behandeling of vrijlating clean zijn. Het doel is een zelfstandig leven zonder terugval in riskant gebruik van alcohol en drugs en/of criminaliteit. Ook jongeren die voor het eerst in aanraking komen met politie en/of alcohol en/of drugs kunnen deelnemen.

Binnen het Project Reïntegratie werken organisaties als De Brug, Brijder Verslavingszorg, GGZ Rivierduinen en woningcorporatie Dunavie samen. Sinds maart 2011 is het Project Reïntegratie nauw betrokken bij de uitvoering van de lokale nazorg van ex-gedetineerden uit Katwijk.

Dankzij de inspanningen van een vaste groep vrijwilligers, de mentoren, is het mogelijk om ex-verslaafden en ex-gedetineerden intensieve begeleiding te bieden. De uitvoering van het casemanagement ligt in handen van De Brug. De eindverantwoording ligt bij Stichting Kocon.

In 2020 zijn er 44 personen begeleid vanuit het Project Reïntegratie. In de periode juni 2002 tot en met december 2020 gaat het om 395 deelnemers.

Begin maart 2020 gaf het Coronavirus allerlei beperkende maatregelen, de gevolgen hiervan voor het Project Reïntegratie staan beschreven in dit verslag.

Hoofdstuk 1 geeft het algemene verloop weer, de aantallen en kenmerken van de deelnemers en de in- en uitstroom. Hoofdstuk 2 geeft het verloop en de resultaten weer van de deelnemers op basis van 8 leefgebieden. In Hoofdstuk 3 is de financiële verantwoording te vinden en Hoofdstuk 4 geeft onder andere de aanbevelingen voor 2021 weer.

Bijlage 1 geeft informatie over doel, doelgroep, criteria voor deelname, de samenwerkingsverbanden en de organisatie. In bijlage 2 is informatie te vinden over de werkwijze en bijlage 3 geeft een overzicht van de genoemde woonvoorzieningen in dit jaarverslag. Bijlage 4 geeft een toelichting op de gebruikte begrippen.

Zonder de enorme inzet van de mentoren en de inzet vanuit De Brug, Brijder en de GGZ Rivierduinen is het re-integratieproject niet mogelijk. Stichting Kocon is de medewerkers van alle betrokken organisaties, centrumgemeente Leiden en de gemeente Katwijk zeer erkentelijk voor de wijze waarop zij het project ondersteunen.

Kocon hoopt ook in de komende jaren een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk herstel van ex-verslaafden en/of ex-gedetineerden in Katwijk.

Uw opmerkingen en suggesties zijn altijd van harte welkom.

Namens het bestuur van Stichting Kocon

Nico van der Stel

Voorzitter Stichting Kocon

Hoofdstuk 1 Verloop 2020

Dit hoofdstuk geeft de cijfers en het verloop weer in 2020. Na de cijfers van aanmeldingen volgt een beschrijving van de ontwikkelingen waarmee onder andere de mentoren, het casemanagement en de deelnemers te maken hadden.

1.1 Deelnemers (44)

Het Project Reïntegratie biedt snelle toegang tot hulp en begeleiding en is niet afhankelijk van een WMO-indicatie of een verwijfsbrief van de huisarts. Een potentiële deelnemer kan na aanmelding veelal binnen vijf werkdagen terecht voor een intakegesprek en krijgt ook snel duidelijkheid over de toelating.

In 2020 zijn er 44 deelnemers begeleid; 10 deelnemers betrof de nieuwe instroom (11 minder dan verwacht) en 34 deelnemers waren al eerder in begeleiding.

Twee personen met een aanmelding werden niet toegelaten als deelnemer omdat zij niet uit Katwijk kwamen, zij zijn geholpen bij het vinden van een andere vorm van hulpverlening.

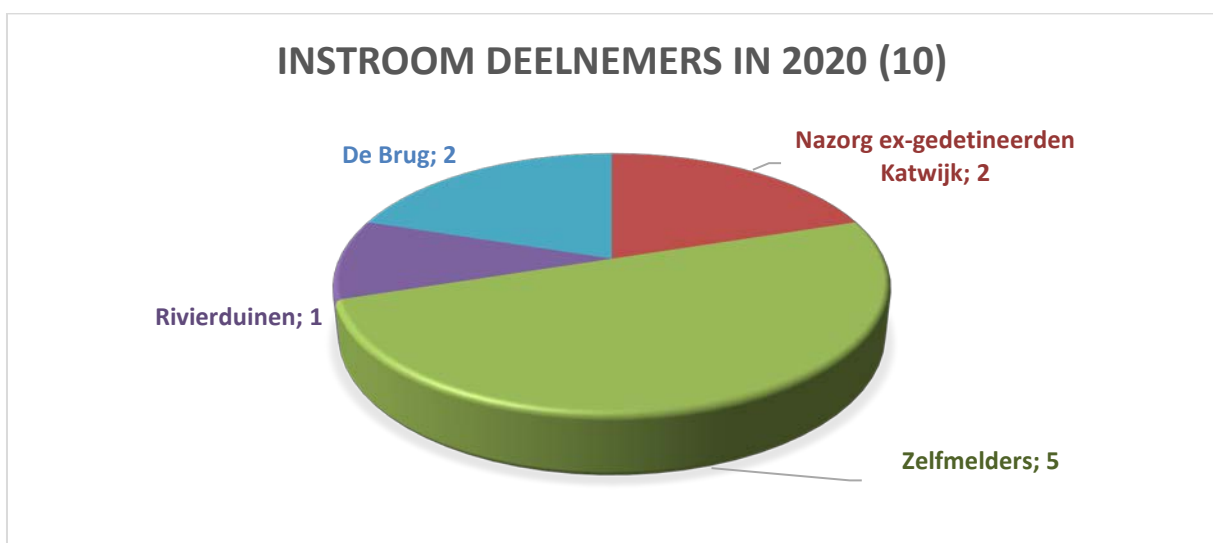
De uitstroom betrof 21 deelnemers. Bij 11 deelnemers is het traject vroegtijdig stopgezet, vanwege blijvend terugval in middelengebruik en/of ander zorg die nodig was. Zes van deze deelnemers zijn doorverwezen naar een kliniek. Het effect van de Coronamaatregelen was groot voor de deelnemers; in Hoofdstuk 2 volgt een beschrijving hiervan.

Kenmerken deelnemersgroep

De deelnemersgroep bestond uit 40 mannen en 4 vrouwen in de leeftijd van 26 jaar tot 68 jaar. Zie Hoofdstuk 2 'Verloop 2020 op basis van 8 leefgebieden' voor meer informatie.

Instroom in 2020 (10)

In 2020 werden 10 personen als deelnemer toegelaten, zie onderstaande tabel. Het geringe aantal aanmeldingen vanuit het Nazorgteam ex-gedetineerden in vergelijking met eerdere jaren werd veroorzaakt door de Coronamaatregelen. Zie verder onder 1.5.

Overzicht aantal en herkomst van de nieuwe deelnemers in 2020

Aanmelding via	2002 t/m 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totalen
Eigen initiatief	50	5	2	-	-	3	3	4	5	72
De Brug (o.a. Inloophuis)	64	3	4	6	6	6	7	9	3	108
Politie	32	-	-	-	-	1	1	-	-	34
Gevangenis *)	12	1	-	-	-	-	-	-	1	14
Familie, vriend, kennis	13	2	-	-	-	-	3	2	-	20
Advocatuur	7	2	-	-	-	-	-	-	-	9
Brijder/GGZ/Binnenvest	6	-	-	-	-	-	1	1	1	9
Overig (o.a. huisarts)	4	-	-	1	-	-	-	1	-	6
Gevangenzorg Nederland	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Gemeente Katwijk (Nazorg ex-gedetineerden)	30	12	12	10	10	11	10	8	2	105
Welzijnswartier	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Platform Kocon	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Reclassering	2	-	-	-	-	1	3	-	-	6
De Hoop	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Totalen	232	25	18	17	16	22	28	25	12	395

*) PI Scheveningen, PI Zoetermeer, PI Alphen en PI Hoogvliet

Overzicht instroom aantal deelnemers per jaar en de herkomst van de aanmeldingen van 2002 t/m 2020

1.2 Mentoren

Het Project Reïntegratie werd in 2020 uitgevoerd met 12 mentoren, vijf vrouwen en zeven mannen, allen uit de gemeente Katwijk. 2020 startte en eindigde met 11 mentoren. Tijdens het jaar kwam er één mentor bij en één mentor stopte. Deze mentor was al sinds de start in 2002 bij het project betrokken. De rol van de mentoren is van onschatbare waarde. Hun wekelijkse ondersteuning aan de deelnemers is een essentieel onderdeel van het traject. In heftige periodes hebben de mentoren meerdere keren per week contact met hun deelnemer. Hun zorg, oprechtheid, geduld en positieve inbreng in het belang van de deelnemer is bewonderenswaardig. Tijdens de verschillende sportieve activiteiten, zoals strandwandelingen, namen zowel de mentoren als de deelnemers deel.

Deelnemers met een Koconwoning zien hun mentor elke week. Geleidelijk wordt het contact opgebouwd omdat de deelnemer uiteindelijk zonder mentor verder moet. Voor deelnemers met een Koconwoning geldt, indien gewenst, dat zij na het positief beëindigen van het traject nog een half jaar contact houden met hun mentor.

Vanwege de coronamaatregelen zijn er in 2020 diverse mentortrainingen niet doorgegaan. De mentoren hebben één training gehad van consultant Sjaak Monster waarin het 'Exodusmodel' aan bod kwam. Dit betreft een zienswijze waarbij stil gestaan wordt bij de verslaafde en het traject dat hij/zij aflegt naar een verslavingsvrij leven. Deze training heeft het begrip vergroot voor de belevingswereld van de verslaafde.

1.3 Het Indicatieteam

Van meet af aan (2002) wordt binnen het project samengewerkt in het Indicatieteam. Dit team is samengesteld uit drie medewerkers afkomstig van GGZ Rivierduinen, Brijder en De Brug (de casemanager). In 2020 kwam het team bij elkaar en er was contact via de mail.

Tijdens het overleg wordt de voortgang van de deelnemers met een Koconwoning besproken en/ of besloten of een deelnemer in aanmerking komt voor een Koconwoning. Bij een uitgesteld advies voor een Koconwoning stimuleert de casemanager de deelnemer om met concrete punten aan de slag te gaan om uiteindelijk wel in aanmerking te komen voor een woning. De samenwerking in het Indicatieteam verloopt naar volle tevredenheid.

1.4 Het casemanagement

Het casemanagement wordt uitgevoerd door één casemanager en twee medewerkers Reïntegratie. Eén medewerker draagt zorg voor het onderdeel sport en de andere medewerker neemt onder andere de casemanager waar bij afwezigheid. De casemanager heeft met beiden structureel overleg en zorgt voor aansturing en afstemming. De samenstelling van het casemanagementteam zorgt ervoor dat het werk het hele jaar doorgang krijgt en het project maximaal tot zijn recht komt.

De intakefase van de deelnemers ligt in handen van de casemanager. In samenspraak met de deelnemer stelt een medewerker Reïntegratie vervolgens een individueel begeleidingsplan op. Tijdens de uitvoering van het begeleidingsplan vervult de casemanager een sturende rol om het proces te volgen en zo nodig bij te stellen.

De mentoren houden de casemanager voortdurend op de hoogte van het verloop van de begeleiding. Na ieder contact met een deelnemer, stuurt de mentor een verslag naar de casemanager. Op deze manier kan de casemanager meedenken, adviseren en aansturen. Wanneer de situatie daar aanleiding toe geeft, is er naast uitwisseling via de telefoon en het gespreksverslag, ruimte voor meer contact tussen de casemanager, mentor en deelnemer.

Bij urgente situaties van deelnemers buiten kantoortijd is het voor mentoren altijd mogelijk om een beroep te doen op de casemanager. Indien nodig neemt de casemanager het over van de mentor.

In het kader van deskundigheidsbevordering volgden de casemanager van het Project Reïntegratie, een medewerker Reïntegratie en de secretaris van het Nazorgteam ex-gedetineerden de basistraining Zelfredzaamheid-Matrix (ZRM).

De casemanager en medewerker Reïntegratie volgen de Post-HBO GGZ-Agoog opleiding. Naast een verdieping van de reeds bestaande kennis betreft de opleiding een aanvulling, waarbij nieuwe methodieken en gesprekstechnieken van meerwaarde zijn voor de deelnemer.

Citaat van een deelnemer:

“Bijzonder dat het Project Reïntegratie nauw samenwerkt met de overige instanties die om mij heen staan. Hierdoor sluit het project aan bij wat ik nodig heb”.

1.5 Nazorg ex-gedetineerden Katwijk

Nazorg ex-gedetineerden¹ en het Project Reïntegratie zijn nauw verbonden met elkaar. De samenwerking en het hoge bereik zorgt ervoor dat er snel gehandeld wordt in het belang van de gedetineerde. Deze aanpak draagt bij aan de resultaten waaronder het beperken van de recidivecijfers in Katwijk. In 2020 was er sprake van 12% recidive.

Het team Nazorg ex-gedetineerden Katwijk bezoekt vrijwel alle gedetineerden uit Katwijk tijdens hun detentie. Als tijdens dit bezoek naar boven komt dat de gedetineerde meer hulp wil, wordt hij doorverwezen naar Het Project Reïntegratie.

In 2020 ontving het team 27 meldingen van 26 gedetineerden uit Katwijk, waarvan er slechts drie bezocht konden worden vanwege de Coronamaatregelen! Dit gaf een negatief effect op de aanmeldingen voor het Project Reïntegratie. Tijdens de afgelopen vijf jaar was het gemiddelde aantal nieuwe deelnemers vanuit het Nazorgteam 10 op jaarbasis, in 2020 ging het om twee deelnemers.

1.6 Samenwerking

Uitgangspunt van het project is om zoveel mogelijk de samenwerking te zoeken met organisaties die betrokken zijn bij de begeleiding van de deelnemer. Naast de ‘reguliere’ samenwerkingsverbanden binnen het project, het Indicatieteam en het Nazorgteam ex-gedetineerden, zijn er ook veel andere samenwerkingen. Voor de slagingskans van de deelnemer zijn contacten en samenwerkingen van groot belang. Het biedt gelegenheid tot uitwisseling, het vergroot het bereik, het voorkomt doublures en zorgt voor (vroeg)signalering en afstemming.

In 2020 was er sprake van samenwerking met:

- Reclassering	- Zorgoverleg
- Brijder	- Veiligheidshuis Hollands Midden
- De Brug + Kringloopwinkel De Brug	- Fivoor
- Penitentiare Inrichtingen	- Leger des Heils
- GGZ Rivierduinen	- De Waag
- De Binnenvest	- Centrum Jeugd en Gezin
- Bureau Jeugdzorg	- Advocaten
- De Hoop	- Forensisch Psychiatrische Afdeling
- Antes	Loosduinen.
- Gemeente Katwijk, diverse afdelingen	- Kliniek Poortugaal
- Bewindvoerders	- Veilig Thuis

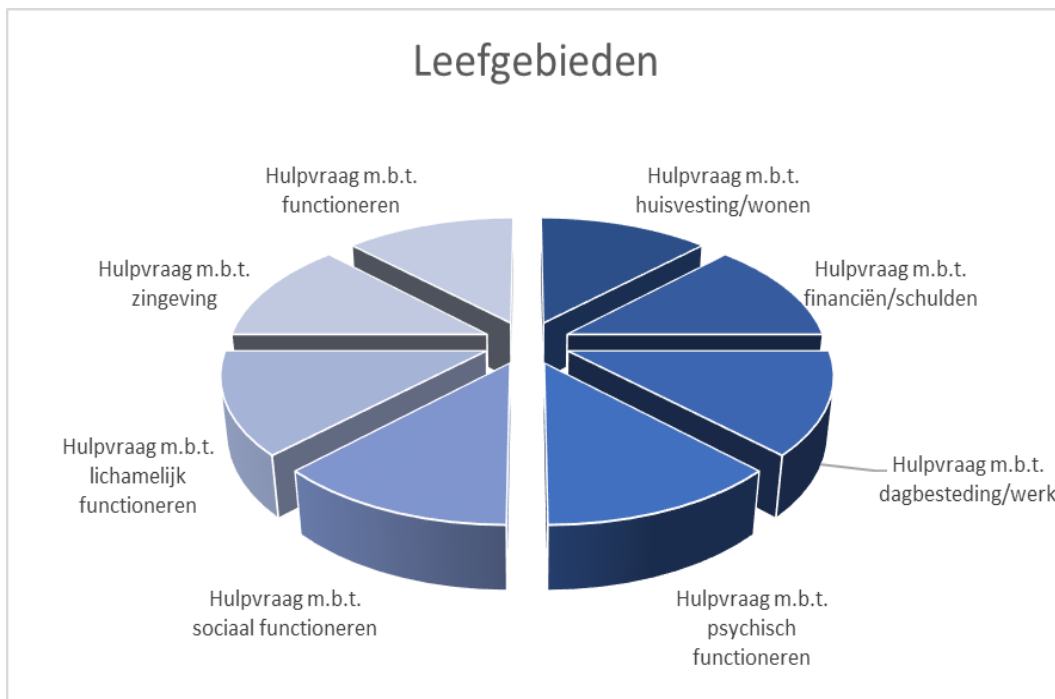
De Coronamaatregelen betekenden dat fysiek overleg met externe partijen beperkt mogelijk was. De contacten vonden dan per email, telefonisch of via Teams plaats. In bepaalde gevallen was dit prima en werd hetzelfde einddoel behaald. In andere situaties zorgden de maatregelen voor onnodige vertragingen en het niet (volledig) behalen van het doel.

¹ De gemeente Katwijk is verantwoordelijk voor de nazorg aan volwassen ex-gedetineerden uit de gemeente Katwijk. Doel van de nazorgactiviteiten is het voorkomen van terugval in criminaliteit (recidive), het bieden van perspectief aan gedetineerden en een bijdrage leveren aan de veiligheid. De uitvoering hiervan ligt sinds 2011 bij het Nazorgteam waarin de gemeente nauw samenwerkt met Kocon. De casemanager van het Project Reïntegratie maakt deel uit van het Nazorgteam.

Hoofdstuk 2 Verloop 2020 op basis van 8 leefgebieden

De deelnemers van het Project Reïntegratie hebben hulpvragen op meerdere leefgebieden. De casemanager brengt voor iedere deelnemer de voor hem/haar relevante leefgebieden in beeld en brengt accenten aan. Dit wordt omschreven in het begeleidingsplan en vormt de leidraad voor de begeleiding binnen het Project Reïntegratie. Zie ook bijlage 2 waarin de werkwijze nader omschreven staat.

Aan de hand van 8 leefgebieden volgt hierna een beschrijving over de begeleiding van de deelnemers. Na een korte toelichting van een leefgebied, volgt telkens een beschrijving van het aantal deelnemers dat hulpvragen had op desbetreffend gebied en welke doelen behaald, gedeeltelijk behaald of niet behaald zijn. Daarnaast worden de eventuele knelpunten en bijzonderheden beschreven.

8 leefgebieden vormen de leidraad voor de begeleiding in het Project Reïntegratie

2.1 Huisvesting

Het leefgebied huisvesting gaat om de woonsituatie van de deelnemer. Het kan zijn dat de betrokken deelnemer dakloos is, binnen een tijdelijke woonvoorziening verblijft, tijdelijk bij familie of kennissen verblijft of een andere vorm.

Het doel is om met de deelnemer waar nodig te begeleiden naar een vorm van huisvesting waar hij binnen zijn mogelijkheden zo zelfstandig mogelijk kan leven; een veilige, stabiele en toereikende huisvesting. Voor de één zal dat het huren van een kamer of een zelfstandige woning zijn, voor de ander kan dit een begeleide woonvariant zijn. Ook kan het zo zijn dat een deelnemer naar een tijdelijke woonvoorziening begeleid wordt en van daaruit op zoek gaat naar een zelfstandige woning of zich aanmeldt voor een Koconwoning².

² In bijlage 3 is uitleg te vinden over de verschillende woonvoorzieningen zoals de Koconwoning, de Instapwoning en het Woonhuis en de Doorstroomwoning van de Brug.

Hulpvragen

In 2020 waren er 25 deelnemers met een hulpvraag op het gebied van huisvesting. Het ging hier om deelnemers die vanuit detentie of kliniek kwamen, deelnemers die dakloos waren of die vanuit de Tijdelijke Opvang of vanuit het Zelfstandig Begeleid Wonen (BZW-woning) van de Brug in aanmerking wilde komen voor een Koconwoning.

Voor de behaalde doelen op het gebied van huisvesting geldt dat een deelnemer meerdere doelen behaald kan hebben. Bijvoorbeeld iemand woonde eerst tijdelijk in de Instapwoning en verhuisde daarna naar het Woonhuis van De Brug.

Vrijwel alle deelnemers formuleren als einddoel een zelfstandige woning. In de praktijk blijkt dat dit niet altijd haalbaar is en meer tijd vraagt als dat de deelnemers verwachten. Oorzaken zijn onder meer dat de deelnemer (nog) niet zelfredzaam genoeg is en de beperkte beschikbaarheid van betaalbare woningen in zowel de particuliere als huursector. De behaalde doelen worden dan als ‘gedeeltelijk behaald’ aangemerkt, omdat het hierbij om een tussenstap gaat.

Behaalde doelen

Van alle 25 deelnemers die in 2020 begeleiding ontvingen en een doel hadden op het gebied van huisvesting behaalde zes deelnemers het einddoel dat zij stelden: eigen zelfstandige huisvesting.

Behaald

- Koconwoning:* Drie deelnemers sloten in 2020 hun tweejarig traject in een Koconwoning succesvol af³ en wonen zelfstandig in een huurwoning van Dunavie.
- Contigentwoning:* Eén contingentwoning via de Brug ‘omgeklapt’ naar een reguliere en individuele huurovereenkomst.⁴
- (Sociale) huurwoning:* Twee deelnemers vonden zelf een (sociale) huurwoning.

Gedeeltelijk behaald

- Toekenning Koconwoning:* Drie aanvragen voor een Koconwoning zijn in 2020 toegekend. Voor één deelnemer wordt nog een woning gezocht.
- Tijdelijke opvang:* 14 deelnemers vonden onderdak in de Tijdelijke Opvang.
- BZW-woning:* Vier deelnemers vonden onderdak in een BZW-woning.
- Instapwoning:* Twee deelnemers vonden onderdak in de Instapwoning.
- Koconwoning:* Zes deelnemers woonden in 2020 in een Koconwoning.
- Contigentwoning:* Drie deelnemers kwamen in aanmerking voor een huurwoning voor bijzondere doelgroepen (contigentwoning) via de Brug of de Binnenvest. Bij een positief verloop wordt de overeenkomst in 2021 omgezet in een definitieve reguliere huurovereenkomst.
- Niet dakloos wel op zoek:* Zeven deelnemers zijn niet dakloos maar wel op zoek naar een particuliere woonruimte. Twee van hen wonen in bij vrienden, vijf bij familie.

³ Een positieve afsluiting wil zeggen dat de deelnemer zich gedurende minimaal twee jaar aan de afspraken hield die gelden voor een verblijf in de Koconwoning. Zie verder bijlage 3.

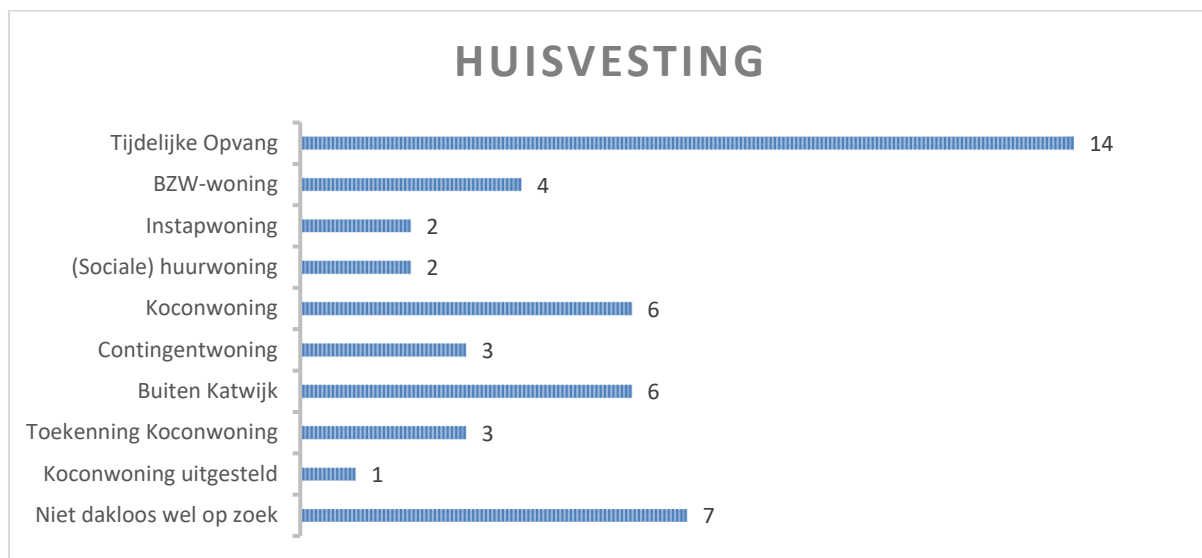
⁴ ‘Omklappen’ is van toepassing als de bewoner na twee jaar de drie-partijenovereenkomst succesvol beëindigt.

<i>Dakloos na detentie:</i>	Op 31 december 2020 verbleven zes deelnemers van het project in detentie. Voor vijf deelnemers is alvast een traject gestart om op zoek te gaan naar huisvesting en/of opname in een kliniek, zodat zij na detentie niet dakloos zijn.
<i>Kliniek:</i>	11 deelnemers verbleven in een (verslavings)kliniek.
<i>Buiten Katwijk vervolg:</i>	Zes krijgen hulp buiten de gemeente Katwijk (o.a. via Exodus).

Niet behaald

Op 31-12-2020 behaalden 11 deelnemers het doel op het gebied van huisvesting niet; er was nog geen adequate oplossing. In heel 2020 was er sprake van:

<i>Terugval in gebruik:</i>	11 deelnemers vielen terug in gebruik van alcohol of drugs en/of crimineel gedrag waardoor zij tijdelijk het doel niet haalden. Zes deelnemers zijn doorverwezen en opgenomen in een kliniek.
<i>Onredelijke eisen:</i>	Eén deelnemer had geen reële eisen; wilde per direct een woning.
<i>Detentie:</i>	Drie deelnemers kozen voor een andere leefwijze, waardoor zij in 2020 opnieuw tijdelijk in detentie kwamen. Alle drie krijgen weer hulp vanuit het Project Reïntegratie.
<i>Koconwoning uitgesteld:</i>	Voor één deelnemer is de toewijzing van de Koconwoning uitgesteld vanwege een onstabiele situatie door terugval in alcohol- of drugsgebruik. Zodra hij alsnog voldoet aan de voorwaarden, is inbreng voor een Koconwoning opnieuw mogelijk.

Overzicht behaalde, gedeeltelijk behaalde en niet behaalde doelen op het leefgebied huisvesting

Leefgebied huisvesting

Voor de meeste deelnemers geldt dat er veel moet gebeuren voordat zij in staat zijn om zelfstandig te wonen. Dit vraagt een stabiele situatie en het op orde brengen van de financiën en/of het krijgen van professionele hulp ten behoeve van de psychische gesteldheid. Hiervan is veelal geen sprake, wat betekent dat deelnemers zonder huisvesting niet direct in aanmerking komen voor een Koconwoning. Voor deze groep mensen is in Katwijk de afgelopen jaren naar tussenoplossingen gezocht, waarmee meer perspectief geboden wordt dan verwijzing naar het Slaaphuis voor daklozen in de gemeente

Leiden. Het gaat om tijdelijke woonvoorzieningen, zoals de Instapwoning, de Tijdelijke Opvang, Beschermd Wonen (BW) of Zelfstandig Begeleid Wonen (ZBW). Deze voorzieningen zijn van groot belang. Vanuit een tijdelijke woonvoorziening wordt er toegewerkt naar een stabiele situatie waarna de deelnemer in staat is om zelfstandig te wonen.

Deelnemers die hun verblijf in de tijdelijke voorzieningen negatief hebben afgerond, worden dakloos. Het komt in toenemende mate voor dat daklozen zich van ouders/ familie/vrienden niet formeel mogen inschrijven op hun adres uit angst voor de negatieve effecten⁵. Hierdoor vervalt ook het recht op een uitkering. Ondanks deze consequentie, kiezen de meesten toch voor de opvang bij familie/vrienden boven het verblijf in de daklozenopvang in Leiden.

Het project houdt indien gewenst contact met deze deelnemers, om zo aan te sluiten bij de onderdelen waar nog wel mogelijkheden zitten tot verandering.

Vanwege de lockdowns als noodprotocol i.h.k.v. het Coronavirus verloor een deelnemer zijn baan. Dit had grote gevolgen voor zijn financiën en het nakomen van zijn betalingsverplichtingen. De samenwerking met Dunavie was hierin optimaal. Door veelvuldig contact en het tijdig treffen van betalingsregelingen, kon de deelnemer zijn woning behouden en werd veel zorg weggenomen.

Voor de deelnemers is het moeilijk om zelfstandig huisvesting te vinden. De krapte op de woningmarkt is ook voelbaar in de particuliere huursector. Het zelf vinden van een kamer of zomerhuisje is erg moeilijk geworden doordat er meer vraag is dan aanbod. Particuliere huurwoningen zijn niet te betalen voor de deelnemers. Voor een sociale huurwoning moet je minstens 6 jaar ingeschreven staan bij Huren in Holland Rijnland om een kans te maken. Veel deelnemers staan nog niet lang ingeschreven.

De verwachting is dat de schaarste op de woningmarkt in 2021 verder toeneemt. Dit wordt onder andere zichtbaar in het feit dat alle instanties die in 2021 een beroep doen op de contingentenregeling, niet het volledige aantal door hen aangevraagde Contingentwoningen toegewezen krijgt. Voor het Project Reïntegratie krijgt de Stichting Kocon slechts één woning toegewezen voor 2021 onder meer vanwege het verplichte aantal woningen dat gemeenten beschikbaar moeten stellen voor statushouders. In vijf jaar tijd is het aantal Koconwoningen vermindert van vijf naar één.

Deze afname heeft vooral voor de deelnemers consequenties (gebrek aan perspectief, motivatie en de gevolgen hiervan), maar óók voor de bestaande samenwerkingsverbanden. Zo zal het overleg van het Indicatieteam van het Project Reïntegratie niet meer op reguliere basis plaats vinden. Overleg en samenwerking i.h.k.v. de Koconwoningen is door de steeds verdergaande reductie in het aantal beschikbare woningen immers niet meer van belang.

2.2 Financiën

Binnen het leefgebied financiën gaat het om de financiële zelfredzaamheid. De financiële situatie van de deelnemers is van invloed op veel terreinen; het deelnemen aan activiteiten, het opbouwen/vergroten van hun (nieuwe) sociale netwerk, gezondheid enzovoorts.

⁵ Ouders, familie of vrienden die onderdak bieden vrezen dat zij te maken krijgen met allerlei formulieren en procedures met financiële consequenties als gevolg, zoals het toepassen van de Kostendelersnorm (i.h.k.v. de Participatiewet), het verlies van Huurtoeslag en verhoging van de gemeentelijke belastingen.

Het kan zijn dat de deelnemer schulden heeft, geen inkomsten heeft of moeite heeft zijn administratie te beheren. Het doel is om de deelnemer te helpen inzicht en stabiliteit te krijgen in zijn financiële situatie, zijn inkomsten, uitgaven en schulden, zodat de deelnemer binnen zijn mogelijkheden zelf in staat is zijn financiën te regelen en schulden weg te werken/ te voorkomen. Veel deelnemers hebben te maken met schuldenproblematiek waar ze zelf geen uitweg in zien. Schuldenproblematiek kan soms de aanleiding zijn voor terugval.

Problematiek op het gebied van financiën geeft vaak een hoge mate van stress wat een negatief effect heeft op het welzijn van de deelnemer. De deelnemer heeft over het algemeen al lange tijd te maken met financiële problemen en hierin zijn eigen manier gevonden om daarmee om te gaan. Het gebruik van middelen verdooft vaak het machteloze gevoel en het gebrek aan controle over de financiële situatie. Financiële problematiek kan leiden tot een terugval op het gebied van verslaving en criminaliteit en wordt gezien als een hoge risicofactor.

Hulpvragen

In 2020 waren er 9 nieuwe deelnemers met een hulpvraag en 14 deelnemers die al eerder een hulpvraag stelden op het gebied van financiën. Het ging hier om deelnemers zonder inkomsten en/of waarbij sprake was van schuldenproblematiek.

Behaalde doelen

Alle 23 deelnemers die in 2020 begeleiding ontvingen op het gebied van financiën hadden te maken met schuldenproblematiek. In totaal zijn er bij 23 deelnemers doelen behaald op het gebied financiën.

Behaald

<i>Aangemeld schuldhulpverlening:</i>	Twee deelnemers zijn in 2020 aangemeld voor de gemeentelijke schuldhulpverlening via het Budget Informatie Punt/ BIP. Zie de toelichting onder bijzonderheden.
<i>Betalingsregelingen:</i>	Zes deelnemers troffen in 2020 zelf een betalingsregeling met hun schuldeiser(s). Dit deden ze met behulp van de casemanager van het Project Reïntegratie en hun mentor.
<i>Uitkering:</i>	18 deelnemers hebben een beroep gedaan op een vorm van uitkering en kregen deze toegewezen. Zes hiervan betrof een daklozenuitkering via een briefadres bij de gemeente Katwijk.
<i>Combi:</i>	Negen deelnemers hebben in 2020 inkomsten ontvangen; deels door arbeid en deels door een uitkering.
<i>Arbeid:</i>	Vijf deelnemers hebben in 2020 volledig uit arbeid hun inkomsten verworven.
<i>Bewindvoerder:</i>	In 2020 hadden 23 van de 44 deelnemers een bewindvoerder of budgethulp.
<i>Voedselbank:</i>	Negen deelnemers ontvingen hulp van de Voedselbank Katwijk.

Voor de behaalde doelen op het gebied van financiën geldt dat een deelnemer meerdere doelen behaald kan hebben. Bijvoorbeeld er is zowel een uitkering als een betalingsregeling geregeld.

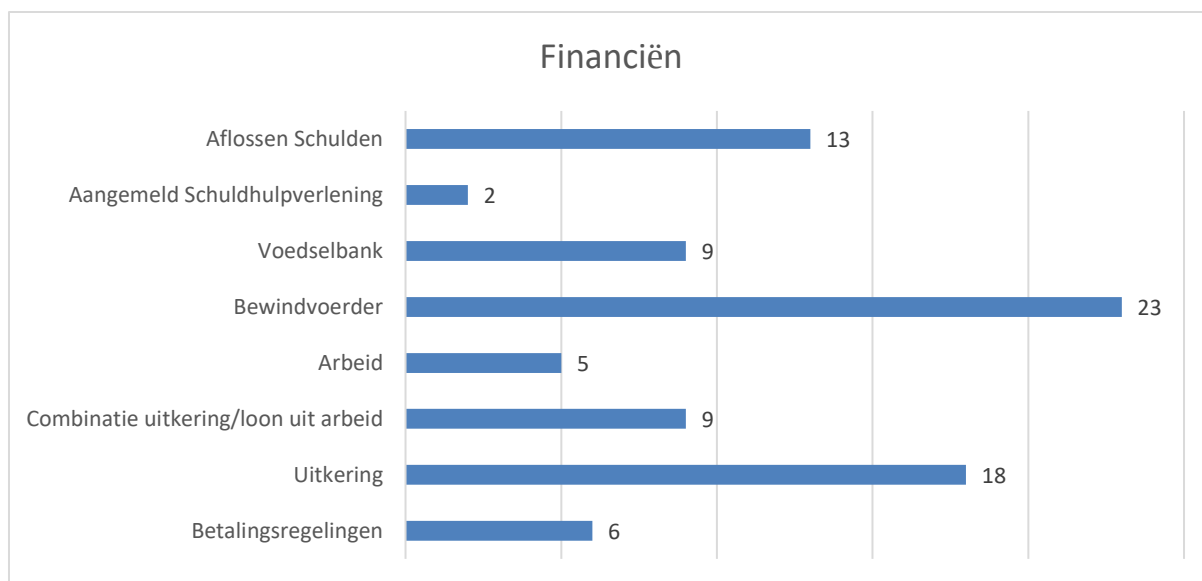
Gedeeltelijk behaald

<i>Niet begeleidbare houding:</i>	In vier situaties was sprake van een deels niet begeleidbare houding van de deelnemers ten opzichte van hun schuldenproblematiek. Dit kwam
-----------------------------------	--

voornamelijk door middelengebruik of het niet nakomen van afspraken met de bewindvoerder.

Aflossen schulden:

Bij 13 deelnemers is in 2020 hun schuld afgenomen.

Overzicht behaalde doelen op het leefgebied financiën

Bijzonderheden leefgebied financiën

In 2020 is er goed en prettig samengewerkt met bewindvoerders. Er is duidelijkheid welke bewindvoerders goed werk leveren en daar wordt, met goedkeuring van de deelnemer, mee samengewerkt. Vooral de korte lijnen geven de mogelijkheid tot nauwe samenwerking hetgeen in het belang is van de deelnemer en de deelnemer ook rust geeft.

De eerste lockdown, waarin de Nederlandse bevolking uit angst ging hamsteren, zijn zware tijden voor de bewindvoerders geweest. Hun cliënten wilden meer geld ontvangen dan alleen het wekelijks leefgeld, zodat ze daarmee ook wc-papier en eten konden inslaan. Dit geld was er echter niet! Dit heeft niet alleen bij de deelnemers maar ook bij de bewindvoerders tot hele moeilijke situaties geleid met veel stress en zelfs agressie.

Deelnemers die in de horeca werken hebben het in 2020 zwaar gehad. Niet iedereen viel onder de regeling van de overheid waardoor zij bij het UWV een uitkering moesten aanvragen. Eer deze in behandeling was genomen en positief afgerond, was de deelnemer 1,5 maand verder. Dit had grote gevolgen voor de betaling van de vaste lasten en zichzelf voorzien in het primaire levensonderhoud. De deelnemers kregen niet alleen 70% van hun laatst verdiende loon, maar verloren ook de opbrengst uit de fooienpot. Dit verschil kon oplopen tot 800 euro per maand aan minder inkomsten.

Nadat de horeca bij de eerste lockdown weer open ging heerste er euforie en werd er keihard gewerkt om zo snel mogelijk veel geld te verdienen en alle achterstand in te halen. De tweede lockdown bracht roet in het eten. Weer inkomstenverlies, weer 6 weken geen inkomsten hebben in afwachting van het besluit van het besluit UWV, weer betalingsachterstanden en betalingsregelingen treffen, weer hele dagen thuis zitten. Mentaal is de tweede lockdown een grote klap geweest voor diverse deelnemers.

Van één deelnemer wogen de gevolgen van de lockdown zo zwaar dat hij weer crimineel actief is geworden. Op deze manier komt hij aan geld om zichzelf in zijn eigen levensonderhoud te voorzien.

In het verleden was het niet of heel moeilijk om met het CJIB een betalingsregeling te treffen. Deelnemers raakten hierdoor verder in de problemen. Inmiddels is de werkwijze van het CJIB veranderd waardoor dit wel mogelijk is. Afhankelijk van het te vorderen bedrag is er een vaststaand maximaal aantal maanden waarbinnen de deelnemer zijn schuld moet aflossen. De mogelijkheid van een betalingsregeling geeft de deelnemers veel rust en helpt hen om daadwerkelijk hun leven op te bouwen.

2.3 Sociaal Functioneren

Binnen het leefgebied sociaal functioneren gaat het om de relatie tussen de deelnemer en diens omgeving, waaronder het gezin, de familie, de hulpverleners, inclusief het maatschappelijk gedrag. Binnen deze doelgroep zien we vaak dat er een beperkt vangnet/netwerk is of dat er sprake is van ‘verkeerde’ vrienden. Dit kan de kans op recidive, uitval of terugval vergroten. Het doel is om de deelnemer bewust te maken van het belang van zijn netwerk en hieraan te bouwen.

Dat er meestal sprake is van een beperkt gezond sociaal netwerk bij deze doelgroep, heeft vaak te maken met het verleden van de persoon. Wanneer er sprake was van een verslaving of criminele activiteiten dan had dit grote gevolgen voor het netwerk. Familie en/of vrienden houden afstand of hebben het contact verbroken omdat oneerlijkheid of het gebruik van alcohol/drugs daar aanleiding toe gaven. Andersom komt ook voor: sommige deelnemers zijn teleurgesteld in anderen of ‘de’ maatschappij en verbreken hierdoor zelf het contact.

Het komt regelmatig voor dat verslaafden en/ of ex-gedetineerden een ‘alternatief’ netwerk opbouwden dat voornamelijk bestaat uit criminelen of verslaafden. Hierdoor is het moeilijk om (weer) aansluiting te vinden bij anderen. Het aantal ondersteunende contacten is afgenomen en er is veelal sprake van een beperkt netwerk en sociale acceptatie. Dit vraagt veel tijd voor herstel en het (opnieuw) aanleren van sociale vaardigheden.

Eenzaamheid

Voor de deelnemers van het Project Reïntegratie geldt dat er een groot risico bestaat op vereenzaming. Er is veelal sprake van een sterk afgenomen sociaal netwerk (n.a.v. negatieve ervaringen zijn bv. de relaties met familie verbroken) en tijdens het re-integratietraject zonder criminaliteit en het gebruik van genotmiddelen is het verlies aan ‘oude vrienden’ groot. Dit is weliswaar een bewuste keuze (breken met verleden en verminderen van het risico op terugval) maar het is heel moeilijk om een nieuw sociaal netwerk op te bouwen.

Binnen de leefgebieden sociaal functioneren, dagbesteding en zingeving komt het onderwerp eenzaamheid aan de orde. De mentoren gaan samen met de deelnemer op zoek naar bestaande activiteiten in de gemeente Katwijk waaraan zij kunnen deelnemen (koor, hobbyclub, zwembad, sportschool, vrijwilligerswerk, etc.).

Ook het herstel van de familieverbanden is een aandachtsveld. Bij deelnemers met een Koconwoning is een netwerkgesprek met familie een vast onderdeel voorafgaand aan het woontraject. Voor dagbesteding en werkervaring is er samenwerking gezocht met de Kringloopwinkel van De Brug; de werkervaringsplekken fungeren ook als ontmoetingsplek.

Hulpvragen

In 2020 waren er 8 nieuwe deelnemers en 12 deelnemers die al binnen het project verbleven met een hulpvraag op het gebied van sociaal functioneren. Vijf van de 20 deelnemers behaalden in 2020 hun doel(en) op het gebied van sociaal functioneren. Tien deelnemers behaalden hun hun doel(en) gedeeltelijk. Het ging hierbij om doelen op verschillende aspecten van het sociaal functioneren zoals; de relatie tussen de deelnemer en zijn omgeving (gezin/familie/hulpverlening/vrienden) en het opbouwen of intensiveren van een sterk vangnet/netwerk.

Daarnaast waren er ook hulpvragen gericht op het maatschappelijk gedrag van de deelnemers zoals het nakomen van afspraken met de reclassering. Een aantal deelnemers hadden meerdere doelen op het leefgebied sociaal functioneren.

Doelen

Behaald

Netwerk versterkt/ opgebouwd:

Vijf deelnemers behaalden hun doel op het gebied van sociaal functioneren door het opbouwen van een vangnet/netwerk.

Contact met reclassering:

Drie deelnemers behaalden hun doel door het nakomen van de afspraken met reclassering. Het betrof het uitvoeren van een taakstraft en/ of een meldingsplicht. Drie moeten in 2021 nog afspraken met reclassering nakomen.

Familiegesprekken:

Elf deelnemers hadden samen met familie/vrienden en casemanager één of meer gesprekken. In zes situaties betrof het deelnemers met een Koconwoning.

Gedeeltelijk behaald

Nakomen afspraken reclassering:

Vier deelnemers kwamen niet alle afspraken na met de reclassering. In situaties waar het om een meldplicht ging, werkten de reclasseringsmedewerker en de casemanager samen om tot afspraken te komen die de deelnemer wel nakwam.

Gedeeltelijk netwerk/vangnet:

Zeven deelnemers behaalden hun doel voor wat betreft het opbouwen/versterken van het netwerk gedeeltelijk. Zij zijn nog niet tevreden met hun huidige sociaal netwerk en gaan hier in 2021 verder aan werken.

Niet behaald

Vijf deelnemers hebben de gestelde doelen niet behaald.

Bij deelnemers die hun doelen niet behaalden op het gebied van sociaal functioneren, speelden het contact met 'gebruikersvrienden' een belangrijke rol, alsook hun terugval in middelengebruik. Daarnaast speelden familie en/of partner een rol in het in stand houden van ongezond gedrag, waardoor er bij desbetreffende deelnemers geen noodzaak was tot verandering. Daar waar er openingen waren, werd het gesprek aangegaan met de deelnemer, zijn familie en/of partner.

Overzicht behaalde en gedeeltelijk behaalde doelen op het leefgebied sociaal functioneren.

Bijzonderheden leefgebied Sociaal Functioneren

Het vertrouwen tussen deelnemer en mentor is een proces dat stap voor stap vorm krijgt en dit proces zorgt er ook voor dat de deelnemers weer vertrouwen krijgen in de maatschappij. Het is ook bepalend voor het succes van het traject; hoe groter het vertrouwen, hoe opener deelnemers durven te zijn en hoe beter aangesloten wordt op hun hulpvragen.

De lockdown heeft de deelnemers, maar ook de mentoren, hard geraakt op het gebied van sociaal netwerk. Tijdens de eerste lockdown was het fysiek contact tussen de mentor en deelnemer een tijd niet toegestaan. Het contact bestond daardoor alleen uit bellen en appen. Later mocht er bij uitzonderlijke situaties wel met deelnemers buiten afgesproken worden. Sommige mentoren vallen onder de kwetsbare groep, waardoor zij alsnog fysiek niet afspraken met hun deelnemer. Ook op andere momenten werden de fysieke momenten afgezegd, bijvoorbeeld omdat de mentor of deelnemer verkouden was.

Het gebrek aan fysiek contact met de casemanager en de mentor, het moeten missen van de wekelijkse wandelingen waarin deelnemers hun vragen en verhaal kwijt konden, gaf bij sommige deelnemers een enorme negatieve impact. Het sociaal netwerk, de sociale contacten waarop de deelnemers steunden vanuit de gezamenlijke sportieve activiteiten met de overige deelnemers kwam ook te vervallen.

Sommige deelnemers hebben het erg zwaar gehad. De Coronamaatregelen veroorzaakten gevoelens van eenzaamheid en depressie of deze werden versterkt. Trekgedachten naar het gebruik van genotmiddelen en het daadwerkelijk gebruik nam toe alsook het criminele gedrag. Ondanks de inzet van de casemanager en de mentoren van het Project Reïntegratie was het niet mogelijk dit gat en de gevolgen daarvan op te vangen.

2.4 Psychisch functioneren

Het psychisch functioneren richt zich op het 'welbevinden' van de deelnemer, de geestelijke gezondheid, inclusief een eventueel psychiatrisch ziektebeeld en verslavingsgedrag. Het doel is om samen met de

deelnemer in kaart te brengen wat er nodig is om het terugvallen in criminaliteit en/ of verslaving te voorkomen of het stabiliseren van een psychiatrisch ziektebeeld.

Gelet op de zwaarte van de problematiek is het vaak noodzakelijk voor de deelnemers om hiervoor professionele hulp en behandeling te zoeken.

Hulpvragen

In 2020 hadden 30 van de 44 deelnemers een hulpvraag op het gebied van psychisch functioneren. Hierbij ging het om zowel verslavingsproblematiek en/of een psychiatrisch ziektebeeld; 10 van hen waren in behandeling bij GGZ Rivierduinen, zeven bij Brijder, drie bij De Waag, 10 bij De Brug. Eén deelnemer kreeg hulp vanuit Philadelphia.

Voor zes deelnemers zocht de casemanager in 2020 samenwerking en afstemming met de Penitentiaire Inrichting en Reclassering om de gevraagde hulp op het gebied van psychisch functioneren al tijdens detentie op te starten als voorbereiding op de terugkeer in de maatschappij.

Zes deelnemers zijn opgenomen in een verslavingskliniek en één in een psychiatrische kliniek. Drie deelnemers hebben te maken gehad met Bureau Jeugdzorg, drie met Centrum Jeugd en Gezin, één met Veilig Thuis en drie deelnemers kregen hulp vanuit de Binnenvest.

Behaalde doelen

Van alle 30 deelnemers die in 2020 begeleiding ontvingen en een doel hadden op het gebied van psychisch functioneren behaalden er 11 het doel en 13 van hen zijn nog bezig om het doel te behalen. Zes deelnemers hebben het doel op het gebied van psychisch functioneren niet behaald.

Behaald

Opname kliniek: Zes deelnemers van het Project Reïntegratie zijn in 2020 toegeleid naar een opname in een verslavingskliniek.

Voordat ze opgenomen werden in de verslavingskliniek is besproken wat voor hen de perspectieven vanuit het Project Reïntegratie zijn, na opname. Het bieden van een perspectief na een positief ontslag uit een kliniek geeft de deelnemers vertrouwen en hoop dat het goed gaat komen. Tijdens hun verblijf in de kliniek heeft de casemanager contact met hen en hun netwerk.

Ambulante behandeling: Vijf deelnemers zijn een behandeling voor psychiatrische/ verslaving gerelateerde problematiek gestart en konden deze positief afronden. Deze behandelingen zijn uitgevoerd in de vorm van een ambulante behandeling. Zij hebben geen hulp meer nodig van hulpverleningsinstanties.

Voor de behaalde doelen op het gebied van psychisch functioneren geldt dat een deelnemer meerdere doelen behaald kan hebben. Bijvoorbeeld iemand werd eerst opgenomen in de kliniek en is hierna gestart met een ambulante behandeling. Afhankelijk van de soort hulpvragen kan een deelnemer tegelijkertijd bij meerdere zorgaanbieders hulp krijgen.

Gedeeltelijk behaald

In behandeling/ aangemeld: Op 31 december 2020 waren 13 deelnemers aangemeld voor behandeling of waren gestart met een behandeling voor psychiatrische/verslaving gerelateerde problematiek maar hadden deze nog niet afgerond.

Niet behaald

Behandeling voortijdig gestopt:

Zes deelnemers braken de behandeling voortijdig af vanwege ernstige terugval in verslavingsgedrag of het niet gemotiveerd zijn om aan hun problemen te werken.

Bijzonderheden leefgebied Psychisch functioneren

Gekoppeld aan de lockdown is er in 2020 een toename zichtbaar van eenzaamheid, depressie en middelengebruik. Uit bescherming voor de medemens was het tijdens de eerste lockdown niet mogelijk om de deelnemers fysiek te ontmoeten. Dit terwijl de deelnemers het juist hard nodig hadden om andere mensen om zich heen te hebben.

Diverse behandelingen werden tijdelijk stopgezet en daarna werd er overgegaan tot telefonisch contact en beeldbellen. Dit was voor de behandelaren en deelnemers zoeken. Bij sommige deelnemers pakte deze werkwijze goed uit, anderen miste het live zien van de hulpverlener en voelden zich niet prettig bij deze vorm van behandeling, waardoor de gesprekken anders en korter verliepen.

Tijdens de eerste lockdown was het niet mogelijk om urinecontroles af te nemen, terwijl dit voor sommige deelnemers juist een positieve stimulans was geweest om moeilijke periodes te doorstaan.

Het ontbreken van perspectief veroorzaakt door de geldende Coronamaatregelen maakte het voor de deelnemers extra zwaar om oplossingen te vinden voor de bizarre situaties waarmee zij geconfronteerd werden. De ontstane onzekerheid op diverse leefgebieden gaf de deelnemer veel stress.

De tweede lockdown betekende voor een paar deelnemers een dermate grote mentale klap dat zij de gevolgen hiervan niet meer konden incasseren, waardoor zij terugvielen in gebruik van drugs en/ of alcohol, criminele activiteiten opnieuw oppakten of te maken hadden met eenzaamheid en depressie.

De lockdown maakte het voor de casemanager en mentoren heel moeilijk om bij te sturen in situaties waarbij de deelnemer afgleed. De lockdown zorgde ervoor dat niet alle deelnemers kregen wat zij zo hard nodig hadden. De constatering dat er sprake was van een toename aan middelengebruik, crimineel gedrag, stress/frustratie en het gegeven dat hier geen afdoende aanpak voor te realiseren was, is een lastig en frustrerend probleem geweest in het verloop van 2020. Noodgedwongen was de hulp beperkt. Een luisterend oor bieden, meedenken binnen de mogelijke kaders en het contact warm houden is hetgeen dat vanuit het project wel geboden kon worden.

In 2020 was er opnieuw sprake van een fijne samenwerking met Brijder en GGZ Rivierduinen. De lijnen zijn kort waardoor bij zorgcliënten snel afstemming kon plaats vinden.

2.5 Zingeving

Zingeving is datgene wat de deelnemer motiveert om te leven (bijvoorbeeld een levens- of geloofsovertuiging). Het doel is om met de deelnemer te bekijken wat belangrijk is in zijn leven, wat hij wil bereiken en waarom. Zingeving kan deelnemers motiveren om 'door te gaan' en de gestelde doelen na te streven.

Zingeving beslaat een groter gebied dan de levens-of geloofsovertuiging van een deelnemer. Het gaat over wat belangrijk is voor de deelnemer en wat hem motiveert om zijn re-integratieproject aan te gaan.

Dit is vaak terug te vinden in de toekomstplannen of wensen die de deelnemers hebben. Dit zijn zaken die tijdens gesprekken aan de orde komen met de mentoren.

Hulpvragen

In 2020 waren er drie nieuwe deelnemers en 15 deelnemers die al binnen het project verbleven met een hulpvraag op het gebied van zingeving.

Behaalde doelen

Van de 18 deelnemers die een doel hadden op het gebied van zingeving hebben 10 deelnemers hun doel behaald. Acht deelnemer hebben hun doel gedeeltelijk behaald.

Behaald

Bezoeken van kerkdiensten: Negen deelnemers van het Project Reïntegratie hebben hun verwaterde contacten met hun kerk versterkt of zijn via hun netwerk gestart met het bijwonen van doordeweekse activiteiten van de kerk.

Gesprekken over zingeving: Tien deelnemers hebben diverse gesprekken met hun begeleider of mentor gevoerd over de zin van het leven.

Voor de behaalde doelen op het gebied van zingeving geldt dat een deelnemer meerdere doelen die hij zelf stelde, behaald kan hebben. Bijvoorbeeld iemand is weer kerkdiensten gaan bezoeken, en heeft door de gesprekken met zijn mentor helder gekregen wat zijn motivatie is om zijn leven te veranderen.

Gedeeltelijk

Gesprek over zingeving: Acht deelnemer voerden enkele gesprekken met de mentor over de zin van het leven. In 2020 hadden zij hun doelen deels behaald. De vertrouwensband die zij met hun mentor hebben, draagt hier aan bij.

Citaat deelnemer:

Ik mis mijn sociale contacten, ik mis het naar de kerk gaan, ik mis de gezamenlijke eetmomenten die wij op vrijdagavond hadden bij Life. Ik hoop dat de Coronamaatregelen snel voorbij zijn.

Bijzonderheden leefgebied zingeving

Het leefgebied zingeving is een proces. De deelnemer kan een vraagstuk hebben op dit leefgebied, het oppakken, het doel bereiken, om vervolgens een tijd later te ontdekken dat er nog andere aspecten aan dit vraagstuk kleven die niet beantwoord zijn. Het is belangrijk dat ze deze vraagstukken erkennen en veiligheid en ruimte voelen om deze te benoemen en op te pakken.

Bij deelnemers zie je verschillende motivaties om te blijven leven. Soms is het de positieve ervaring die ze in het verleden hebben geproefd met het verlangen om dat weer terug te krijgen. Soms is het zicht op

perspectief, zoals toezegging huisvesting na het voldoen aan de voorwaarden, hetgeen hen in beweging brengt.

Bij een deel van de deelnemers leeft het verlangen om hun familie te laten zien dat ze ook een leven zonder verslaving kunnen leiden. Schaamte en verdriet over wat zij de familie hebben aangedaan vormt een belangrijke motivatie. Daar waar de deelnemer dat niet meer aan zijn ouder(s) kan laten zien omdat deze overleden is, leeft er extra verdriet bij de deelnemer.

De macht van verslaving vormt met regelmaat een belemmering bij het vorm geven van het zingevingsproces. Van belang is om dit mee te nemen in de zoektocht van de deelnemer.

Veel mentoren ervoeren tijdens hun gesprekken met de deelnemer dat de Coronamaatregelen vaak een terugkerend thema was. Deelnemers ervoeren dat hun doelen in het leven belemmerd werden door de maatregelen. Sommigen waren goed in staat om op zoek te gaan naar andere paden, om zo alsnog hun doel voor ogen te houden of accepteerden de situatie zoals het was. Anderen voelden zich beperkt door de omstandigheden, maakten zich zorgen over het voortbestaan van hun bedrijf, waardoor het moeilijk was om hun eigen doelen voor ogen te houden. Deelnemers die graag naar de kerk wilden gaan, misten de bijeenkomsten, ondanks dat ze online te volgen waren.

Luisteren, begrip uiten, hoop uitspreken, tussendoor appjes sturen ter bemoediging en meedenken zijn belangrijke taken geweest voor de mentor.

2.6 Praktisch Functioneren

Bij praktisch functioneren gaat het om huishoudelijke, technische en taalvaardigheden. Het doel is dat de deelnemer in staat is om mee te kunnen draaien in het maatschappelijk verkeer met betrekking tot computer- en administratieve vaardigheden, plannen en organiseren en zich voldoende mondeling en schriftelijk kan uitdrukken in het Nederlands.

Hulpvragen

In 2020 waren er negen nieuwe deelnemers en 21 deelnemers die al binnen het project verbleven met een hulpvraag op het gebied van praktisch functioneren. Het ging hierbij om het ontwikkelen van vaardigheden (in een enkele situatie met behulp van een cursus via het UWV) en het wijzen van de juiste wegen in het vinden van hulp of bereiken van doelen. Sommige onderdelen werden al opgepakt tijdens verblijf in kliniek/detentie. Daarnaast was voor een groot aantal deelnemers het ontwikkelen of op peil houden van de woonvaardigheden een aandachtspunt in de begeleiding.

Behaalde doelen

Van alle 30 deelnemers die in 2020 begeleiding ontvingen en een doel hadden op het gebied van praktisch functioneren hebben zes deelnemers hun doel behaald. Achttien deelnemers hebben hun doel op dit leefgebied gedeeltelijk behaald en zullen dit in 2021 voortzetten. Zes deelnemers hebben hun doelen niet behaald aangezien ze zich niet begeleidbaar opstelden en/of zich niet aan de voorwaarden van het Project Reïntegratie hielden. 21 deelnemers ontvingen woonbegeleiding van De Brug en Brijder. Het kwam voor dat een deelnemer meerdere doelen had binnen het leefgebied praktisch functioneren.

Behaald

Woonvaardigheden ontwikkeld: 17 deelnemers werkten aan hun doelen op het gebied van praktisch functioneren door het ontwikkelen of op peil houden van de woonvaardigheden.

De deelnemers die gebruik maakten van een Koconwoning kregen op onverwachte momenten bezoek van een huisbezoeker. Deze vrijwilliger controleert of een deelnemer een ordelijk huis heeft, of er geen alcohol aanwezig is (indien sprake van alcoholverslaving) en of er geen onbevoegden in huis zijn. Deze controle gaf, naast de preventieve werking hiervan i.v.m. terugval of het niet nakomen van afspraken, aanleiding om de vaardigheden op het gebied van zelfstandig wonen te bespreken en waar nodig bij te stellen. Daarnaast gaven de mentoren en woonbegeleiders aandacht aan de woonvaardigheden door observatie en de bespreking hiervan tijdens de huisbezoeken. Waar nodig werd aansturing en tips gegeven.

Praktische vaardigheden ontwikkeld: 21 deelnemers hebben hun praktische vaardigheden vergroot. Bij deze deelnemers is er voor een aanpak gekozen met als einddoel dat ze uiteindelijk zelf instanties kunnen bellen over hun vragen en problemen.

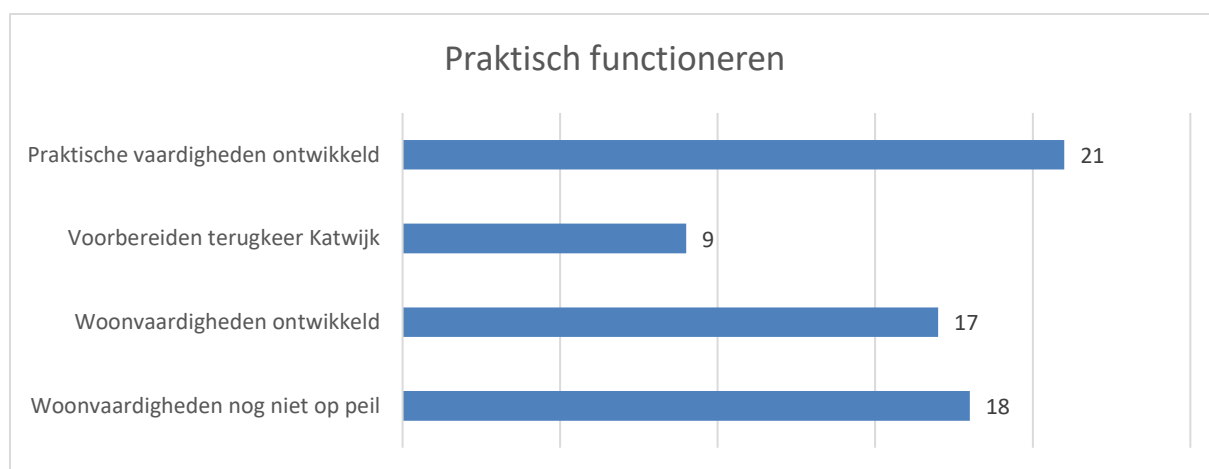
In de gehele aanpak bleef het doel van het project voor ogen: 'Het zelfstandig en zelfredzaam maken van de deelnemer'.

Voorbereiden terugkeer Katwijk: Met 9 deelnemers heeft er begeleiding plaats gevonden om de terugkeer naar Katwijk vanuit detentie of kliniek soepel te laten verlopen.

Voor de behaalde doelen op het gebied van praktisch functioneren geldt dat een deelnemer meerdere doelen behaald kan hebben.

Gedeeltelijk behaald

Woonvaardigheden nog niet op peil: 18 deelnemers werkten in 2020 aan het op peil krijgen van de woonvaardigheden, maar haalden dit doel nog niet op het gewenste niveau. Dit blijft een aandachtspunt voor 2021.

Overzicht behaalde en gedeeltelijk behaalde doelen op het leefgebied praktisch functioneren

Bijzonderheden leefgebied praktisch functioneren

De aanpak binnen het Project Reïntegratie blijft maatwerk, waarbij de deelnemer zelf centraal staat. Dit houdt in dat als een deelnemer woonvaardigheden als doel heeft het kan zijn dat bij de ene deelnemer het einddoel is: het zelf volledig schoonhouden van de woning en bij een ander deelnemer het schoonhouden van de woning binnen de mogelijkheden van zijn beperkingen en de rest aangevuld door derden.

Het treffen van voorbereidingen voordat een deelnemer terugkeert naar Katwijk heeft invloed op de slagingskans. Per deelnemer worden knelpunten geïnventariseerd en opgepakt voor een soepele overgang. Praktische zaken als ondersteuning in het aanmelden voor huisvesting, daginvulling, psychische hulp en zaken als het regelen van een fiets worden opgepakt.

Het project stimuleert de deelnemer in het zelfredzaam worden, zodat deze in de toekomst de hulp van het project niet meer nodig heeft. Belangrijk is dat de deelnemer leert hoe om te gaan met de bureaucratische manier van werken in ons huidig systeem. Sommigen pakken dit goed op, voor anderen is dit moeilijk omdat zij geen affiniteit hebben met computers, laat staan met DigiD. Het project sluit niet uit dat deze laatste groep de rest van hun leven structureel ondersteuning nodig heeft op dit onderdeel.

De Coronamaatregelen zorgden ervoor dat de casemanager de gedetineerden niet mocht opzoeken binnen de PI. Dit belemmerde het opbouwen van een professionele relatie met de gedetineerde. Het stagneerde het proces om voor de gedetineerde zaken geregeld te krijgen met het oog op de periode na zijn detentie. Het zorgde er ook voor dat het lastig was om alsnog, via beeldbellen of telefonisch, contact met de gedetineerde te hebben omdat de casemanagers van de PI ook veel thuis moesten werken. Daar waar dat wel mogelijk was, was de gedetineerde altijd in gesprek met de casemanager in aanwezigheid van een begeleider. Het is onduidelijk of dit een negatief effect had op het verloop van het gesprek.

2.7 Lichamelijk Functioneren

Het leefgebied lichamelijk functioneren richt zich op de fysieke gesteldheid van de deelnemer en de zelfzorg. Zijn er lichamelijke of fysieke klachten, hoe gaat de deelnemer daarmee om en wat kan hij doen? Het doel is om de deelnemer te helpen een gezonde leefstijl te hanteren (voeding, bewegen, een gezond dag-nachtritme etc.) en/of externe hulp hiervoor in te schakelen.

Hulpvragen

In 2020 hadden in totaal 28 deelnemers binnen het project een hulpvraag op het gebied van lichamelijk functioneren. Vier deelnemers wilde sporten met als doel afvallen. Eén deelnemer wilde sporten met als doel gezond aankomen. 11 deelnemers zijn gaan sporten om hun conditie te verbeteren en/of daarnaast geestelijk te ontladen waardoor ze de dagelijkse bezigheden beter aan kunnen. Acht deelnemers hebben het sporten gebruikt om hun netwerk te vergroten (voorkomen eenzaamheid).

Negen deelnemers gebruiken het sporten om invulling te geven aan hun dagplanning.

In sommige gevallen hadden deelnemers meerdere doelen binnen het gebied 'lichamelijk functioneren'.

Behaalde doelen

Van de 28 deelnemers die in 2020 een doel hadden op het gebied van lichamelijk functioneren behaalden vijf deelnemers hun doel(en) waarbij ze ook aangaven dit voort te willen zetten in 2021.

Behaald

Bezoek huisarts/ziekenhuis: 12 deelnemers hebben een bezoek gebracht aan de huisarts of het ziekenhuis in verband met lichamelijke klachten waarvoor behandeling of medicatie nodig was.

Medicatiepoli Brijder: 18 deelnemers kregen ondersteuning in de vorm van methadon en/of overige medicatie.

De doelgroep van het Project Reïntegratie is vaak niet gewend om aandacht te schenken aan hun lichamelijke gesteldheid. Het Project Reïntegratie stimuleert deelnemers om aandacht te schenken aan hun gezondheid waaronder de lichamelijke klachten.

Sport:

21 deelnemers zijn zelfstandig aan de slag gegaan met sporten:

- 9x actief wandelen,
- 7x fitness,
- 2x racefietsen,
- 2x boksen,
- 1x mountainbiken,
- 1x schietvereniging,
- 1x hardlopen,
- 1x zwemmen,

Sommige deelnemers beoefenden 2 sporten.

14 deelnemers namen deel aan de strandwandelingen georganiseerd vanuit het project. Voor de behaalde doelen op het gebied van lichamelijke gesteldheid geldt dat een deelnemer meerdere doelen behaald kan hebben.

Bijzonderheden leefgebied lichamelijk functioneren

In 2019 kreeg het Project Reïntegratie van twee fondsen een financiële bijdrage toegekend voor de organisatie van een survivalweekend in 2020 in de Ardennen. Teambuilding, grenzen verleggen en met mensen optrekken die allemaal gezond in het leven staan waren kernpunten voor dat weekend. Halverwege 2020 zag het Project Reïntegratie noodgedwongen af van het survivalweekend vanwege de Coronamaatregelen. Dit tot grote teleurstelling van velen.

Het kajakken en mountainbiken heeft om dezelfde redenen geen doorgang gehad in 2020. De hoop is om dit weer op te pakken zodra de maatregelen dat toestaan.

Strandwandelingen hebben een deel van het jaar wel plaats gevonden, dit tot groot plezier van de deelnemers en mentoren.

Een paar deelnemers zijn lid geworden van een sportschool om hiermee hun gezondheid en sociaal netwerk te vergroten. Sommigen maken vanwege het sociaal netwerk bewust een keuze bij welke sportschool ze lid worden. Sportscholen waar oud-gebruikers komen vermijden ze, ook al betekent dat meer reistijd.

2.8 Dagbesteding

Het leefgebied dagbesteding richt zich op de daginvulling van de deelnemer met als doel een zinvolle, plezierige tijdsbesteding. Er wordt gekeken in welke mate er sprake is van de aanwezigheid van werk (betaald of vrijwillig), andere vormen van sociale activering, studie of hobby's. Dagbesteding is een manier om zinvol bezig te zijn, geestelijk en sociaal actief te blijven en het biedt structuur in het dagelijks

leven. Door te werken, leren of activiteiten te doen, voelen deelnemers zich gewaardeerd en bouwen ze zelfvertrouwen op.

Hulpvragen

In 2020 zijn er 25 deelnemers begeleid met een doel op het gebied van dagbesteding. Van de 25 deelnemers waren er zes nieuwe deelnemers en 19 deelnemers die al binnen het project verbleven met een hulpvraag op dit gebied. Het ging hierbij om het krijgen van daginvulling in de vorm van betaald of vrijwilligerswerk. Het kwam voor dat een deelnemer meerdere doelen had binnen het leefgebied dagbesteding. Dit betekent dat een deelnemer bijvoorbeeld een taakstraf als dagbesteding had en dit aanvulde met vrijwilligerswerk bij de Kringloop.

Behaalde doelen

Van alle 25 deelnemers die in 2020 begeleiding ontvingen en een doel hadden op het gebied van dagbesteding behaalden 14 deelnemers het doel. Zij vonden invulling in de vorm van vrijwilligerswerk, onder andere bij de Kringloopwinkel, sportvereniging en een manege.

Behaald

Vrijwilligerswerk:

14 deelnemers vonden dagbesteding in de vorm van vrijwilligerswerk:

- 4 bij de Kringloop,
- 2 door het geven van voorlichtingen over verslaving op scholen,
- 4 door het uitvoeren van vrijwilligerswerk voor de Brug,
- 2 bij een sportvereniging,
- 1 bij een manege,
- 1 in een winkel,

Uitvoeren taakstraf:

Combinatie vrijwilligerswerk & betaald werk:

Vier deelnemers voerden een taakstraf uit.

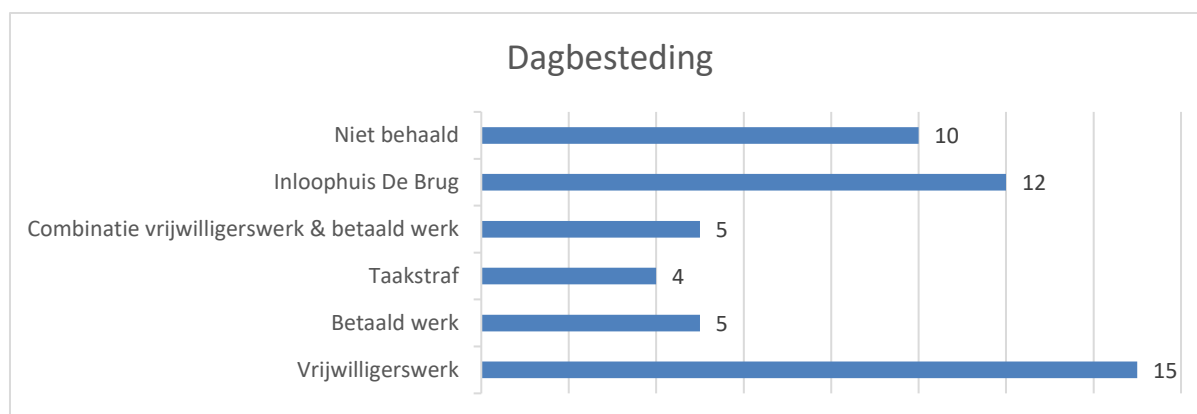
Vijf deelnemers hadden in 2020 een combinatie van betaald werk aangevuld en/of afgewisseld met vrijwilligerswerk.

Inloophuis:

12 deelnemers bezochten in 2020 meerdere keren het Inloophuis van de Brug.

Betaald werk:

Vijf deelnemers vonden in heel 2020 dagbesteding in de vorm van betaald werk. Sommige deelnemers hadden in 2020 meerdere werkgevers.

Overzicht behaalde doelen op het leefgebied dagbesteding

Niet behaald

Bij 10 deelnemers is het uiteindelijk niet gelukt om het doel te behalen. Zes van de 10 vanwege een terugval in alcohol of drugs. Vier vanwege de lockdown gekoppeld aan de Coronamaatregelen.

Bijzonderheden leefgebied dagbesteding

Het hebben van daginvulling is cruciaal. Het vergroot de eigenwaarde van de deelnemer, zorgt voor afleiding, vergroot het sociaal netwerk, ontwikkelt de vaardigheden, stimuleert een gezond dag- en nachtritme, voorkomt eenzaamheid, verkleint de kans op terugval in verslavingsgedrag en het zorgt voor het voorzien in eigen onderhoud daar waar er sprake is van een betaalde baan.

Het voordeel van het werken in de Kringloopwinkel van De Brug is dat er ruimte is om te werken aan de basisvaardigheden die je van een werknemer mag verwachten; het nakomen van afspraken, het op tijd op werk verschijnen, opdrachten goed uitvoeren etc. Voor deelnemers die dit tijdens hun vrijwilligerswerk leren, vergroot het de kans tot behoud van een betaalde baan.

Deelnemers waarbij terugval in het gebruik van alcohol of drugs een belemmering vormt in hun dagelijks leven, zijn beperkt in staat om afspraken na te komen met betrekking tot hun betaalde baan of vrijwilligerswerk. Van belang hierbij is dat de leiding qua aanpak op één lijn zit, wil dit een positief effect op de deelnemer hebben.

Tijdens de eerste lockdown was de Kringloopwinkel volledig dicht. De deelnemers hadden het hier zwaar mee. Tijdens de tweede lockdown is ervoor gekozen de daginvulling voor de deelnemers beschikbaar te houden en alternatieve taken te zoeken. Dit heeft voor hen goed uitgepakt.

Cliënten waarbij hun werk deels of volledig kwam te vervallen tijdens beide lockdowns vielen in een gat. Verveling sloeg toe, waarbij het gebrek aan sociaal contact en perspectief hen geen goed deed. Verveling opvangen door ongezond gedrag, zoals dagenlang gamen, veroorzaakte nieuw problematiek. Het project heeft één deelnemer ondersteund door het aanschaffen van materialen, zodat hij gestimuleerd werd zijn hobby uit te oefenen tijdens de lockdown. Voor een andere deelnemer is er een uitzondering gemaakt waardoor hij alsnog in de Kringloopwinkel mocht werken. De korte lijnen tussen het project en de Kringloopwinkel zijn hierin waardevol.

2.9 Overige activiteiten

Instapwoning

Gelet op de hoge werkdruk binnen het Project Reïntegratie besloot het bestuur van Kocon in 2019 dat de doelgroep voor de Instapwoning beperkt werd tot volwassen ex-gedetineerde mannen uit Katwijk. In 2020 verbleven twee deelnemers in de woning. Eén deelnemer verliet de woning omdat hij zich langdurig niet aan de gemaakte afspraken hield. Hier zijn vele gesprekken en kansen aan vooraf gegaan. De tweede deelnemer koos ervoor om te vertrekken, omdat het in de Instapwoning niet mogelijk is om uitvoering te geven aan een omgangsregeling. De Instapwoning is geen geschikte plek voor kinderen.

Urine Controles

Vanuit het Project Reïntegratie is het mogelijk om bij De Brug een urinecontrole (uc) uit te voeren bij de deelnemers. Voor bewoners van een Koconwoning is dit een verplicht onderdeel gedurende het traject. In 2020 hebben zeven deelnemers één of meerdere uc's ondergaan. Vanwege de Coronamaatregelen is het een periode niet mogelijk geweest om uc's af te nemen.

Studenten en ervaringsdeskundige

Stichting Kocon vindt het een maatschappelijke verantwoordelijkheid dat studenten de gelegenheid krijgen kennis te maken met de praktijk. In 2020 is het project benaderd door studenten Criminologie. De vraag van de studenten, gekoppeld aan de Coronamaatregelen, maakte het niet mogelijk om hier gehoor aan te geven. Dit verzoek is doorgeschoven naar 2021.

Een oud-deelnemer van het Project Reïntegratie heeft de opleiding tot Ervaringsdeskundige gevolgd. Zij is nu bij een GGZ-instelling in loondienst. Haar persoonlijke levenservaring zet zij professioneel in om zo andere cliënten te helpen in hun herstel.

Reünie en evaluatie met oud-deelnemers

In 2020 vond er geen reünie plaats met oud-deelnemers. De Coronamaatregelen maakte dit onmogelijk. De hoop is dat dit in 2021 wel doorgang krijgt.

Kaartenproject

In 2020 ontvingen 21 (ex)gedetineerden maandelijks een kaart vanuit het project. Dit ervaren ze als positief. Het bemoedigt ze om vol te houden en geeft het gevoel dat ze niet vergeten zijn.

Het kaartenproject zorgden ervoor dat twee gedetineerden, die elke vorm van zorg binnen de PI weigerden en geen contact wilden met Nazorg en het Project Reïntegratie, uiteindelijk wel contact opnamen met hulpvragen.

Het maandelijks versturen van kaarten naar gedetineerden en deelnemers in een verslavingskliniek is weliswaar een succes, maar liet ook zien hoe lastig het is om gedetineerden in beeld te houden. Oorzaak hiervan is dat overplaatsingen naar een andere Penitentiare Inrichting of een vroegtijdige in vrijheidstelling met veel vertraging gemeld wordt. Ook de gemeente Katwijk krijgt de wijzigingen pas veel later door, soms maanden later. Gedetineerden zelf weten overigens ook niet wanneer ze overgeplaatst worden of vroegtijdig vrij komen.

Citaat van een deelnemer:

“Tijdens mijn detentie ontving ik elke maand een kaart. Ik heb ze allemaal bewaard. Het deed mij goed om deze kaarten te ontvangen, ik werd er blij van. Ik was niet vergeten.”

Nieuwsbrief

In 2020 is het Project Reïntegratie gestart met een nieuwsbrief. Twee keer per jaar wordt de lezer geïnformeerd over hoe het project werkt, de ontwikkelingen binnen het project, vertelt een mentor over diens ervaringen binnen het project en worden partijen geïnterviewd die betrokken zijn bij project. De Nieuwsbrieven zijn te vinden op de website van Kocon: www.kocon.nl

ISD - PI Alphen

Sinds maart 2020 verblijven de ISD-ers uit de gemeente Katwijk in de PI Alphen. Daar hebben ze een speciaal aanbod voor de ISD-ers waardoor ze binnen hun detentieperiode toewerken aan een leven na detentie. Medewerkers van het Project Reïntegratie en het Nazorgteam zijn op werkbezoek geweest. Naast de rondleiding is er uitleg gegeven over de werkwijze en zijn er afspraken gemaakt t.b.v. de samenwerking en het kort houden van de communicatielijnen.

Hoofdstuk 3 Financiën 2020

Subsidieverantwoording Project Reïntegratie Katwijk

	Rekening 2020 €-----	Begroting 2020 €-----
Subsidie gemeente Leiden- Doeluitkering 2020	79.079,00	104.948,00
Subsidie gemeente Katwijk (vanuit begroting 2020)	5.350,00	10.350,00
Subsidie gemeente Katwijk (financiering Holland Rijnland)	36.219,00	
Totaal	120.648,00	115.298,00
Uitgaven		
Arbeidskosten		
Casemanagement en ondersteuning	71.385,00	96.504,20
Administratieve ondersteuning	2.940,00	3.868,80
Deskundigheidsbevordering	329,00	300,00
Reiskosten casemanager (ad 0,35 p.km)	384,91	450,00
Subtotaal	75.038,92	101.123,00
Organisatiekosten		
Deskundigheidsbevordering en vakliteratuur	14,55	2.000,00
Telefoon casemanager	242,80	-
Print- en kopieerkosten (o.a. folder)	-	250,00
Zaalhuur, consumpties bijeenkomsten vrijwilligers	215,11	200,00
Porti en enveloppen	193,76	75,00
Subtotaal	666,22	2.525,00
Vrijwilligers- en deelnemerskosten		
Dagbesteding (deelname sport en creatieve activiteiten)	1.024,72	5.000,00
Bijdrage dagbesteding/ werkervaring Kringloopproject	750,00	500,00
Vrijwilligers onkostenvergoeding	1.655,36	1.800,00
Urinecontrole + alcoholtesten	1.876,31	1.100,00
Kilometervergoeding en reiskosten vrijwilligers (gevangenisbezoek ed.)	-	40,00
Bloemetje en cadeaubon vrijwilligers (bij ziekte, afscheid en kerst)	272,95	250,00
Vergoeding voor deelnemers (eten, kleding, strippenkaarten)	722,99	750,00
Etentje vrijwilligers	351,27	550,00
Subtotaal	6.653,60	9.990,00
Kosten Koconwoningen		
Bijdrage startkosten tbv inrichten Koconwoningen	1.600,00	1.660,00
Totaal kosten	83.958,74	€ -
(-Meer) Minder besteed dan beschikbaar	36.689,26	-
	120.648,00	115.298,00
Terug te betalen gemeente Leiden	440,46	
Terug te betalen gemeente Katwijk	29,80	
Terug te betalen gemeente Katwijk	36.219,00	
	36.689,26	

3.1 Toelichting Rekening 2020 Project Reïntegratie

De financiering van het Project Reïntegratie vindt plaats met subsidies van centrumgemeente Leiden en de gemeente Katwijk. Het aangevraagde subsidiebedrag ad € 104.948,00 werd door gemeente Leiden niet gehonoreerd. De gemeente Katwijk verleende op basis van het jaarlijkse Activiteitenplan van Platform Kocon: €5.350,00 en een aanvullend subsidiebedrag ad € 36.219,00 beschikbaar.

Arbeidskosten

De arbeidskosten in 2020 vallen lager uit dan begroot. De casemanager heeft gedurende een periode 50% gewerkt. De Coronamaatregelen zorgden ervoor dat groepsactiviteiten met de deelnemers, het survivalweekend, de mentortrainingen en mentorenvergaderingen geen doorgang kregen, waardoor minder uren gebruikt zijn dan begroot.

Urinecontrole en alcoholtesten.

Voor 2020 was er € 1100,- begroot. De kosten vielen hoger uit dan verwacht, mede door de eis aan deelnemers die in aanmerking willen komen voor een Koconwoning dat zij 6 maanden clean moeten zijn (aantoonbaar met urinecontroles).

Deskundigheidsbevordering mentoren

Genoodzaakt door de Coronamaatregelen kregen twee trainingen voor de mentoren geen doorgang. Hierdoor valt de kostenpost deskundigheidsbevordering lager uit dan begroot.

Dagbesteding/sport:

De Coronamaatregelen zorgden ervoor dat de gezamenlijke sportactiviteiten met de deelnemers en individuele activiteiten gedurende een groot deel van 2020 niet mogelijk was. Hierdoor is de rekening lager uitgevallen dan begroot.

Hoofdstuk 4 Knelpunten en aanbevelingen

4.1 **Aanpak knelpunten en aanbevelingen uit 2019**

De in 2019 genoemde knelpunten en aanbevelingen zijn in 2020 aangepakt. Hieronder volgt een beschrijving van de uitvoering hiervan en de stand van zaken in 2020.

4.1.1 **Mogelijkheden bereik en samenwerking**

Onderzoek het bereik en de (verdere) samenwerkingsmogelijkheden met onder meer het Team Katwijk van de politie, Bureau Halt, het Welzijnswartier en de Wijkteams van de gemeente Katwijk.

Uitvoering en aanpak in 2020

Vanuit Nazorg Katwijk en het Project Reïntegratie is contact gezocht met de politie voor een uitwisselingsgesprek t.b.v. werkafspraken en samenwerking. De geplande bijeenkomst is doorgeschoven naar 2021 vanwege Corona en verbouwingswerkzaamheden van het politiebureau. De langdurige Coronamaatregelen zorgden voor stagnatie voor wat betreft de verkenning van verdergaande samenwerkingsmogelijkheden met Bureau Halt, het Welzijnswartier en de Wijkteams van de gemeente Katwijk. Dit wordt in 2021 verder opgepakt.

4.1.2 **Stimuleer de inzet van deelnemers als ervaringsdeskundige**

De vraag naar ervaringsdeskundigen neemt toe⁶, maar het aanbod is beperkt. Stimuleer en ondersteun geschikte deelnemers van het project in de afrondende fase van hun traject om als ervaringsdeskundige aan de slag te gaan.

Uitvoering en aanpak in 2020

In 2020 heeft de casemanager zich verdiept in de functie ervaringsdeskundige door met diverse ervaringsdeskundigen die actief zijn in het werkveld een gesprek aan te gaan. Hierdoor is een nader beeld ontstaan wanneer en hoe een ervaringsdeskundige ingezet kan worden binnen het project, in de rol van mentor. Primair is het belangrijk dat een ervaringsdeskundige diverse mentorenvergaderingen bijwoont om zo kennis op te doen van de werkwijze van het project. De Coronamaatregelen maakte dat bijeenkomsten op locatie niet mogelijk was, hetgeen wel essentieel is voor kennismaking en een nadere verkenning van de mogelijkheden.

Als bijeenkomsten met de mentoren weer mogelijk zijn, zal ook een ex-deelnemer, die in potentie als ervaringsdeskundige de rol van mentor kan uitvoeren, ook uitgenodigd worden.

4.1.3 **Nieuwsbrief**

Geef met een nieuwsbrief meer bekendheid aan project Reïntegratie en breng in beeld wat het project doet.

Uitvoering en aanpak in 2020

April 2020 is de eerste nieuwsbrief uitgegeven, de tweede nieuwsbrief volgde in december 2020. De nieuwsbrief is verstuurd naar medewerkers van de gemeente Katwijk, Reclassering, PI'en, diverse zorginstellingen, politie, advocatuur, mentoren en overige samenwerkingspartners.

⁶ Vanuit het Platform Kocon werken de GGD Hollands Midden en Stichting de Brug werken samen in de uitvoering van preventielessen in scholen in de gemeente Katwijk. Tijdens deze lessen wordt gebruik gemaakt van een ervaringsdeskundige. De inzet van ervaringsdeskundigen vervult een persoonlijk en maatschappelijk belang.

De nieuwsbrief geeft inzage in de werkwijze van het project en leverde positieve reacties op bij de ontvangers. In 2021 wordt de uitgave van twee nieuwsbrieven per jaar voortgezet.

4.1.4 Zelfredzaamheid-matrix

Onderzoek of de ZelfredzaamheidMatrix (ZRM) van de GGD Amsterdam een instrument is dat voor het Project Reïntegratie bruikbaar is, wat de kosten hiervan zijn (trainingen, software ed.) en wat de voor- en nadelen zijn.

Uitvoering en aanpak in 2020

De casemanager en een medewerker van het Project Reïntegratie en de secretaris van het Nazorgteam ex-gedetineerden volgden de ZRM-basistraining bij de GGD Amsterdam. Deze training gaf inzage over de inhoud en werkwijze van de ZRM. Met het behaalde certificaat is het mogelijk om de methode met de ZRM toe te passen voor het Project Reïntegratie. Na discussie en weging van de ZRM is besloten dat deze aanpak geen meerwaarde biedt. Bepaalde elementen uit de ZRM geven nader inzichten en meetpunten, maar de huidige aanpak, met o.a. het 8-fasenmodel, biedt meer waarde voor het project.

4.1.5 Samenvoegen Project Reïntegratie en Project Nazorg ex-gedetineerden

De nauwe verbinding tussen het Project Reïntegratie en het Project Nazorg ex-gedetineerden is van onschatbare waarde en de combinatie van beide projecten is een belangrijke succesfactor. Tijdens gesprekken met de verantwoordelijke wethouders van de gemeente Katwijk is het belang van beide projecten onderstreept. In het kader van de voorgenomen decentralisatie is ingebracht om de twee projecten samen te voegen voor wat betreft de financiering. In 2019 vond een oriëntatie plaats van de werkzaamheden en taken vanuit het Project Reïntegratie en Nazorg ex-gedetineerden, met daaraan gekoppeld de bijbehorende verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen.

Uitvoering en aanpak in 2020

In 2020 kwam er een vervolg aan de eerdere oriënterende fase. Hiertoe initieerde het bestuur van Stichting Kocon een nieuwe werkgroep met zowel medewerkers van beide projecten als vrijwilligers met een expertise op dit gebied en/ of bestuurlijke ervaring.

Tijdens de gesprekken in deze werkgroep kwam naar voren dat er aandacht nodig was voor een meer uitvoerige samenwerkingsovereenkomst tussen De Brug en Stichting Kocon voor wat betreft de uitvoering van het Project Reïntegratie. Dit onderwerp kreeg voorrang. Naar verwachting zal in 2021 de eventuele samenvoeging van beide projecten weer opgepakt worden en nadere uitwerking krijgen.

4.1.6 Werving en ondersteuning van mentoren

Blijf aandacht geven aan de werving en ondersteuning van mentoren voor het project. Actualiseer het inwerken van de mentoren en blijf investeren in de toerusting van de mentoren.

Uitvoering en aanpak in 2020

In 2020 is het team van mentoren met één nieuwe mentor versterkt. De werving van mentoren blijft een aandachtspunt. Tot nu toe geeft de mond op mondreclame het beste bereik.

Voortdurend wordt er aandacht besteed aan de noodzakelijke toerusting van de vrijwilligers, onder meer door het bieden van deskundigheidsbevordering/ trainingen en de uitwisselingsbijeenkomsten.

Nieuwe mentoren ontvangen het boek 'Motiverende gespreksvoering', nemen deel aan trainingen en bijeenkomsten van de mentoren en krijgen individuele begeleiding van de casemanager.

4.2 Aanbevelingen voor 2021

Ondanks de belemmeringen van de Coronamaatregelen is Stichting Kocon tevreden over het verloop van het project in 2020. Het is voor Katwijk van groot belang om het project te continueren en hier met betrokken samenwerkingspartners de schouders onder te zetten. De aanbevelingen voor 2021 zijn:

4.2.1 Groepsactiviteiten binnen de coronamaatregelen

Onderzoek of er voor 2021 alternatieve groepsactiviteiten te bedenken zijn voor de deelnemers die binnen de kaders van de Coronamaatregelen kunnen plaats vinden.

4.2.2 Mogelijkheden bereik en samenwerking

Onderzoek het bereik en de (verdere) samenwerkingsmogelijkheden met onder meer het Welzijnswartier en de Wijkteams van de gemeente Katwijk.

4.2.3 Jonge deelnemers van 17 jaar

Het bereik van de doelgroep jeugdigen van 17 jaar is de afgelopen jaren nihil geweest. Onderzoek in 2021 of het bereik van jongeren van 17 jaar die voor het eerst in aanraking komen met politie en/of alcohol en/of drugs verbeterd kan worden, bijvoorbeeld in samenwerking met politie en Bureau Halt.

Bijlagen

Bijlage 1 Doel, doelgroep en organisatie Project Reïntegratie

Het Project Reïntegratie Katwijk startte in juni 2002 als proef van 2 jaar met financiering vanuit de Doeluitkering Ambulante Verslavingszorg van centrumgemeente Leiden. Daarna kreeg het project vanwege het positieve verloop een structureel karakter.

Het project levert een aanpak op maat; per deelnemer wordt met behulp van het 8-fasenmodel bekeken en afgesproken welke aanpak nodig is. De begeleiding ligt in handen van het casemanagement en de mentoren (vrijwilligers).

1.1 Doel

De deelnemers in staat stellen zelfstandig invulling te geven aan hun leven zonder riskant genotmiddelengebruik of criminele activiteiten door een bijdrage te leveren aan de gezondheidsbevordering, voorkomen van terugval in verslaving en/ of criminaliteit en maatschappelijk herstel.

1.2 Doelgroep

Het Project Reïntegratie biedt begeleiding aan mensen uit de gemeente Katwijk⁷. Er geldt geen leeftijdsgrens. Het gaat hierbij om:

- Katwijkers die terugkeren naar Katwijk na afronding van de behandeling in een verslavingskliniek/ behandelsetting of na vrijlating uit de gevangenis, waaronder de groep veelplegers⁸.
- Jongeren die voor het eerst in aanraking zijn gekomen met politie en/of alcohol en/of drugs.

1.3 Criteria

Criteria om als deelnemer toegelaten te worden zijn:

- Clean zijn
- Afkomstig uit de gemeente Katwijk
- Bereid zijn om mee te werken aan een daginvulling en/of werk
- Akkoord gaan met urinecontroles/blaastesten
- Geen ongewenst en onacceptabel gedrag zoals agressie, geweld en seksuele intimidatie.

1.4 Samenwerkingspartners

Binnen het project werken medewerkers van onder andere de volgende instellingen samen:

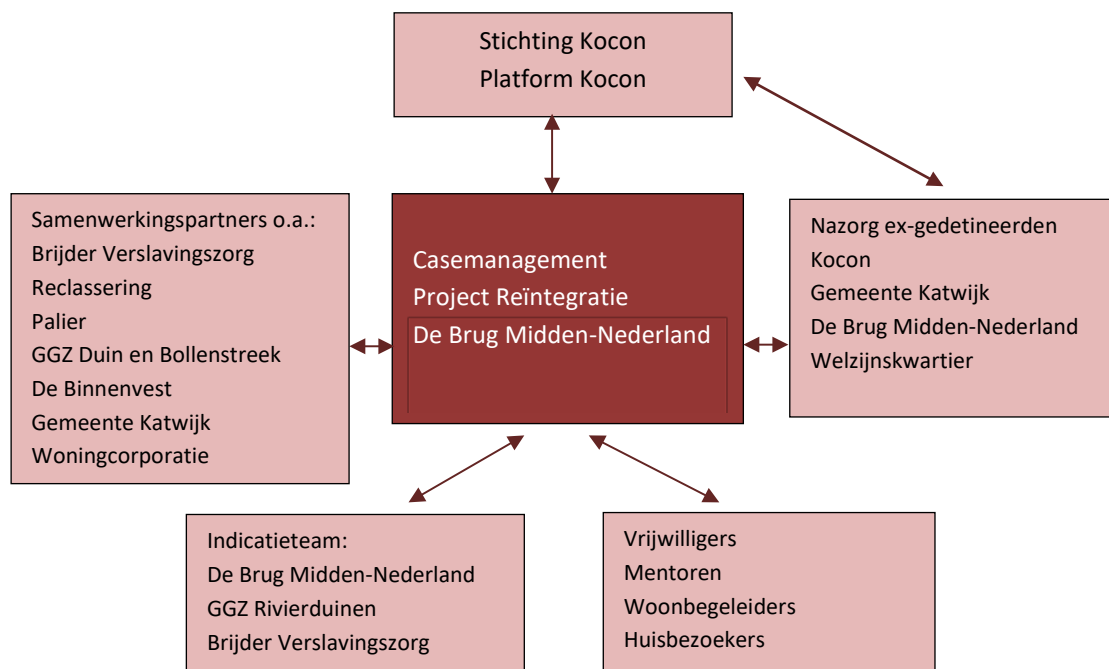
- De Brug
- Gemeente Katwijk
- GGZ Rivierduinen
- GGZ Reclassering Palier, Parnassia Bavo Groep
- Brijder Verslavingszorg, Parnassia Bavo Groep
- Politie Nederland – Eenheid Den Haag
- Woningcorporatie Dunavie

⁷ Het werkgebied van Kocon is de gemeente Katwijk met 65.203 inwoners op 1 januari 2019. Katwijk bestaat uit een samenvoeging van de voormalige gemeenten Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg.

⁸ Zogeheten veelplegers plegen veelvuldig (lichte) strafbare feiten. Zij vormen de harde kern, 'de draaideurcriminelen', van politie, justitie en zorginstellingen. Er is vaak sprake van verslavings- en psychiatrische problematiek.

1.5 Organisatieschema

Het Project Reïntegratie is opgezet als lokaal samenwerkingsverband vanuit het Platform Kocon⁹. Binnen het Project Reïntegratie zijn de betrokken partijen bereid tot samenwerking, afstemming en het realiseren van de gestelde doelen. De aansturing en uitvoering van het project is door Stichting Kocon¹⁰ ondergebracht en gedelegeerd naar De Brug.

Stichting Kocon

Voorwaardenscheppend niveau en eindverantwoordelijk

Het bestuur van Stichting Kocon zorgt voor de aanvraag van de subsidiegelden bij de gemeente Katwijk en centrumgemeente Leiden. De stichting informeert en rapporteert de gemeenten en is eindverantwoordelijk voor de werkwijze, de voortgang en de samenwerking tussen de betrokken partners in het project. In de praktijk is deze taak gedelegeerd naar de voorzitter en de secretaris van het Platform Kocon en het casemanagement van Project Reïntegratie.

Zaken die gevolgen (kunnen) hebben voor de werkwijze en/of de financiën worden voor besluitvorming ingebracht bij het bestuur van Stichting Kocon.

De Brug - Casemanagement

Uitvoerend niveau met gedelegeerde verantwoordelijkheden op cliëntniveau

Het casemanagement wordt uitgevoerd door een casemanager en twee medewerkers Reïntegratie.

Een medewerker voor het onderdeel sport en een medewerker die naast haar takenpakket ook de casemanager bij afwezigheid waarneemt. De functionarissen begeleiden de deelnemers en mentoren en

⁹ Het Platform Kocon is een samenwerkingsverband van lokale en regionale organisaties in de gemeente Katwijk op het gebied van verslavingspreventie en handhaving, verslavingszorg en maatschappelijk herstel.

¹⁰ Stichting Kocon is verantwoordelijk voor het financiële beheer van de subsidies voor de activiteiten van het Platform Kocon. De stichting heeft geen 'eigen' personeel in dienst. Voor het uitvoeren van activiteiten en projecten wordt een beroep gedaan op de samenwerkingspartners.

zorgen voor de afstemming tussen de samenwerkende partners die nodig is voor het begeleidingsplan. Het casemanagement draagt zorg voor het aanleveren van gegevens voor de inhoudelijke en financiële verantwoording. De casemanagers treden ook op als contactpersonen voor organisaties en bedrijven die meewerken aan het Project Reïntegratie.

Indicatieteam

Adviserend en besluitvormend op cliëntniveau

Het Indicatieteam bestaat uit een medewerker van de GGZ, Brijder en De Brug. Het Indicatieteam neemt gezamenlijk de beslissingen over het al dan niet gebruik kunnen maken van een Koconwoning. Het team bespreekt eens in de zes weken de individuele deelnemers met een Koconwoning. Daarnaast vindt praktische afstemming plaats.

Mentoren

Ondersteunend en adviserend op cliënt niveau

De mentoren zijn vrijwilligers die in een één-op-één relatie de deelnemer ondersteunen op acht leefgebieden. Zij vangen de deelnemer op, bieden een luisterend oor en staan naast de deelnemers. De mentoren spelen een belangrijke stimulerende en motiverende rol tijdens het re-integratieproces.

De mentoren volgen trainingen en maken gebruik van het 'Handboek Mentoren'. Daarnaast bieden de bijeenkomsten met de mentoren en de casemanager ondersteuning bij de uitvoering. De gesprekken met de deelnemers vinden plaats in de kantoorruimte van De Brug of als de deelnemers eigen huisvesting of een Koconwoning hebben, bij de deelnemer thuis.

De mentoren kiezen in samenspraak met de deelnemers ook voor andere plekken, bijvoorbeeld op het terras van een strandpaviljoen of al wandelend in de natuur. Ter bescherming van de mentoren en om te voorkomen dat deelnemers een te groot beroep doen op het (persoonlijk) vertrouwen van de mentor geldt de afspraak dat de mentor alle relevante informatie moet doorgeven aan het casemanagement. Deze afspraak is van meet af aan bekend bij zowel de mentor als de deelnemer.

De mentoren hebben wekelijks contact met de deelnemers en koppelen binnen drie dagen (voor mentoren met een Kocon deelnemer is dat binnen een dag) hun bevindingen terug naar de casemanager met behulp van een gespreksverslag. De casemanager reageert op deze gespreksverslagen, geeft adviezen en coacht waar nodig.

Om tegemoet te komen aan de onkosten van de mentoren voor bijvoorbeeld het gebruik van consumpties tijdens de gesprekken met een deelnemer, de telefoonkosten en reiskosten ontvangen de mentoren maandelijks een onkostenvergoeding van 15 euro per maand per deelnemer. Onderscheid wordt gemaakt tussen reiskosten voor mentoren met een deelnemer en andere vrijwilligers, bv. een vrijwilliger die iemand ophaalt uit de gevangenis voor het regelen van voorbereidende werkzaamheden of anderszins.

Huisbezoekers

Controlerend op cliëntniveau

Vrijwilligers zien erop toe dat de Koconwoning netjes blijft en controleert op het bezit van verslavende middelen. Het bezoek vindt plaats bij de deelnemers met een Koconwoning op willekeurige momenten. Van de deelnemer wordt verwacht dat hij meewerkt en de vrijwilliger voor bezoek en controle

binnenlaat. Eenmaal door de deelnemer toegelaten in huis, vindt onder andere controle plaats op (sporen van) verdovende, verslavende middelen. Daarna vindt terugkoppeling plaats naar de casemanager.

Nazorg ex-gedetineerden Katwijk

De nazorg van ex-gedetineerden valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten en richt zich op de maatschappelijke re-integratie van ex-gedetineerden. Deze nazorg wordt in Katwijk¹¹ uitgevoerd door twee trajectbegeleiders in nauwe samenwerking met de coördinatoren nazorg van de gemeente Katwijk en het Project Reïntegratie. Het gaat om het bieden van nazorg met aandacht voor vijf basisvoorzieningen: identiteitsbewijs, inkomen, huisvesting, zorg en schulden.

Via een digitaal meldingssysteem zorgen de casemanagers van de PI'en ervoor dat de gemeente op de hoogte is van de detentie. Vanuit Nazorg ex-gedetineerden worden de gevangenen uit Katwijk binnen 5 werkdagen in de gevangenis opgezocht om de situatie te inventariseren.

Wanneer zorg nodig is, gaat de casemanager van het Project Reïntegratie hiermee aan de slag. De casemanager neemt deel aan het Nazorgoverleg waarin uitwisseling en afstemming plaats vindt over de acties in het kader van de nazorg van ex-gedetineerden uit Katwijk.

Deelnemers

De deelnemers krijgen een aanpak op maat (zie bijlage 2). Om de organisatie en contacten voor de deelnemers overzichtelijk te houden is afgesproken dat de casemanager en de mentor de twee belangrijkste aanspreekpunten en begeleiders zijn voor de deelnemers binnen het project¹².

Familie en relaties kunnen een erg belangrijke rol spelen om het contact met de (lokale) samenleving te herstellen. Daar waar mogelijk en gewenst worden zij betrokken in het traject van de deelnemer. Aan een deelnemer wordt gevraagd of hij/zij toestemming geeft om ouders, partner of familie te betrekken en/of (desgevraagd) te informeren.

Voor de deelnemers die gebruik willen maken van een Koconwoning is contact met derden, waaronder de familie, een belangrijk onderdeel. Niet iedere deelnemer vindt dit noodzakelijk, maar meestal volgt er wel een akkoord omdat familie als een van de weinige overgebleven steunpilaren kunnen/ willen fungeren.

11 Het bieden van lokale nazorg aan ex-gedetineerden startte in maart 2011 op initiatief van de Stichting Kocon als een tweejarige pilot, waarin de gemeente Katwijk en Kocon nauw samenwerken aan het maatschappelijk herstel van gedetineerden die na vrijlating terugkeren naar Katwijk. Vanwege het succesvolle verloop besloot de gemeente om deze activiteit m.i.v. 2013 een structureel karakter te geven. Het Project Reïntegratie vormt een belangrijk onderdeel van de aanpak.

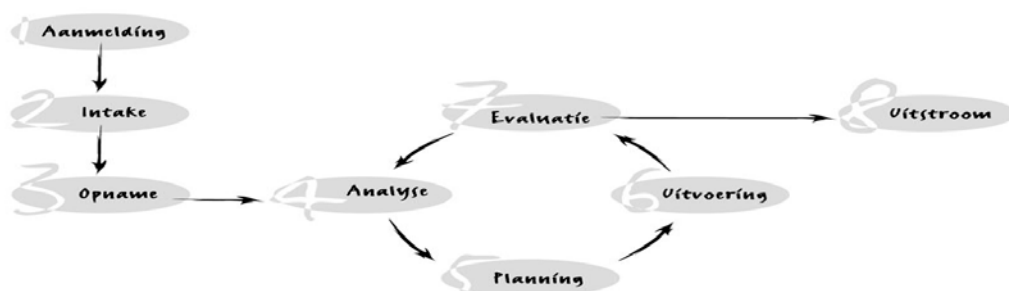
12 In het kader van de Wet Bescherming Persoonsgegevens en het bevorderen van een snel(ler) verloop van het hulpverleningstraject, ondertekent een deelnemer voor de start een aantal verklaringen waarmee hij/ zij toestemming geeft dat de casemanager namens de deelnemer relevante informatie opvraagt en/of uitwisselt bij zorg- en dienstverlenende instanties.

Bijlage 2 Werkwijze Project Reïntegratie

De werkwijze van het Project Reïntegratie is gebaseerd op het 8-fasenmodel voor de maatschappelijke opvang van Movisie¹³. Deze methode biedt de mogelijkheid om actief met de deelnemers samen te werken en het benadert de hulpverlening aan de deelnemers zo breed en volledig mogelijk. Het gaat om acht essentiële leefgebieden en sterke punten (competenties) en zwakke punten (problemen) in het functioneren. Kortom: maatwerk.

8-fasenmodel

Het 8-fasenmodel begint met de aanmelding en eindigt als de begeleiding en nazorg is afgerond.

De werkwijze vertaald naar het Project Reïntegratie is samengevat als volgt:

1. Aanmelding
2. Intakegesprek
3. Matchinggesprek met een mentor en opbouw van de hulpverlening
4. Inventarisatie en nadere analyse op acht leefgebieden
5. Opstellen en ondertekenen van het begeleidingsplan
6. Uitvoering van het begeleidingsplan
7. Evaluatie van de uitvoeringsfase
8. Voortzetting of afronding van de hulpverlening

Fase 1 Aanmelding

De aanmelding kan plaats vinden door een hulpverlener, de coördinator nazorg ex-gedetineerden van de gemeente Katwijk, een familielid of de potentiële deelnemer zelf. Tijdens de aanmelding gaat de casemanager na of aan de voorwaarden voor deelname wordt voldaan en een uitnodiging voor een intakegesprek zinvol is. Zo nodig worden de voorwaarden om alsnog in aanmerking te komen doorgenomen en vindt eventuele verwijzing naar hulp plaats.

Fase 2 Intake

Het intakegesprek vindt plaats bij De Brug of in de gevangenis. Tijdens dit intakegesprek geeft de potentiële deelnemer informatie. Het invullen van het aanmeldingsformulier gebeurt gezamenlijk en is gerelateerd aan de 8 leefgebieden. Soms is het voor het besluit nodig om aanvullende informatie en rapportages op te vragen zoals namen van reclasseringsmedewerkers, (hulpverlenende) instanties en gegevens van het Bureau Krediet Registratie (BKR). Hierna krijgt de deelnemer zo snel als mogelijk te

¹³ MOVISIE is een onafhankelijke landelijke organisatie die werkt voor en met overheden, vrijwilligers- en professionele organisaties met als doel de participatie en zelfredzaamheid van burgers te bevorderen.

horen of hij/zij wel of niet kan deelnemen. Bij voorkeur start de intake en begeleiding een half jaar voordat de deelnemer terugkeert naar de woonplaats. De casemanager onderhoudt dan de contacten met de gevangenis en/of behandelinstelling waar de deelnemer verblijft en vraagt o.a. naar uitslagen van de urinecontroles.

Fase 3 Matchinggesprek met een mentor en opbouw van de hulpverlening

In deze fase volgt het zogeheten matchinggesprek of kennismakingsgesprek met de casemanager, de deelnemer en de mentor. Bij een positief verloop, start de begeleiding door de mentor. Wanneer een deelnemer in aanmerking komt voor een Koconwoning dan wordt eerst het begeleidingsplan opgesteld en ondertekend voordat er een koppeling plaatsvindt met een mentor.

Fase 4 Inventarisatie en analyse 8 leefgebieden

In het 8-fasenmodel zijn acht leefgebieden te onderscheiden. De 8 leefgebieden komen in vrijwel elke fase terug. Ze staan steeds centraal in het begeleidingstraject en brengen structuur aan in de rapportage en de begeleiding. Kenmerkend van deze leefgebieden is dat ze voor iedereen gelden: ze zijn mensgericht en niet probleemgericht.

Fase 5 Opstellen en ondertekenen van het begeleidingsplan

Huisvesting	Financiën	Dagbesteding
• Woonsituatie • Beleving huisvesting • Verwachtingen	• Soort en hoogte inkomen • Vaste lasten • Schulden: hoogte schulden en schuldeisers • Aflossingsregeling/ saneringsplan • Inkomensbeheer • Inzicht in financiën • Bestedingspatroon	• Vrijwilligerswerk • Betaald werk • Hobby's • Sport • Opleiding of cursus • Werkervaringsplek
Zingeving	8 leefgebieden	Praktisch functioneren
• Belangrijke waarden en normen • Persoonlijke drijfveren • Levensovertuiging • Geloofsovertuiging • Zingevende activiteiten • Rituelen		• Nederlandse taal (spreken en schrijven) • Huishoudelijke zorg • Computervaardigheden • Administratieve vaardigheden • Plannen en organiseren
Psychisch functioneren	Lichamelijk functioneren	Sociaal functioneren
• Zelfbeeld, zelfwaardering en zelfvertrouwen • Psychische klachten • Psychiatrische problemen • Psychiatrische diagnose • Verslaving • Mate van ziektebesef • Behandeling	• Gezondheid • Gezondheidsklachten • (Chronische) ziekte • Handicap • Medische behandeling • Hygiëne en zelfzorg • Beleving eigen gezondheid • Voeding • Dag-/nachtritme	• Contacten met familie, kennissen, hulpverleners, medecliënten • Opvoeding kinderen • Sociale vaardigheden • Houding en gedrag in de maatschappij • Intieme relaties • Conflicthantering

De casemanager stelt in samenspraak met de deelnemer een individueel begeleidingsplan op. Het begeleidingsplan houdt zoveel als mogelijk rekening met de wensen en mogelijkheden van de deelnemer, met uitzondering van de 'harde' criteria die gelden voor deelname zoals clean zijn en de verklaring van de deelnemer dat hij of zij meewerkt aan (niet aangekondigde) urinecontroles en/of alcoholcontroles. Na overeenstemming over het begeleidingsplan ondertekenen de deelnemer en de casemanager het begeleidingsplan voor akkoord. Wanneer een deelnemer in aanmerking komt voor een Koconwoning wordt het begeleidingsplan opgesteld in overleg met het Indicatieteam. Het huurcontract met aanhangsel voor de Koconwoning maakt een apart onderdeel uit van het begeleidingsplan met een afzonderlijk beschreven traject en afspraken, zoals de gesprekken met een vertegenwoordiger van de woningcorporatie.

Fase 6 Uitvoering van het begeleidingsplan

De casemanager, de mentor en de deelnemer zorgen samen voor de uitvoering van het begeleidingsplan. Hierbij wordt nauw samengewerkt met verschillende (zorg)instellingen en in het geval van een Koconwoning met Woningcorporatie Dunavie. Onderdeel van het begeleidingsplan kan ook zijn hulpverleningsgesprekken bij één van de samenwerkingspartners, zoals Brijder Verslavingszorg, De Brug, De Waag, Reclassering, Palier en GGZ Rivierduinen.

Voor de deelnemers van het Project Reïntegratie is het vinden van betaalde arbeid moeilijk, omdat zij een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De (langdurige) opname in een kliniek, gezondheidsredenen als gevolg van verslavingsproblematiek en/of het detentieverleden vormen belemmeringen die niet simpel te overbruggen zijn. Om het re-integratieproces te bevorderen wordt hierbij ook gezocht naar vrijwilligerswerk en/ of (onbetaalde) werkervaringsplaatsen.

Fase 7 Evaluatie van de uitvoeringsfase

Voor elke deelnemer zijn concrete doelen en acties opgesteld, die regelmatig en op afgesproken momenten geëvalueerd worden met de deelnemer en de mentor. De leiding van deze (tussentijdse) evaluatiegesprekken over het verloop en het behalen van de doelen zoals geformuleerd in het begeleidingsplan, ligt in handen van de casemanager. Zo nodig wordt het begeleidingsplan bijgesteld. Waar mogelijk wordt met behulp van een exitgesprek de reden van uitstroom geregistreerd.

Fase 8 Voortzetting of afronding van de hulpverlening

Tijdens de evaluatiegesprekken volgen afspraken voor het vervolg en/of de mogelijke afronding. Het gaat om langdurige trajecten variërend van 1 tot maximaal 2 jaar. In uitzonderlijke situaties bestaat de mogelijkheid tot verlenging voor bepaalde tijd. Bij terugval in het gebruik van alcohol en/ of drugs of het niet nakomen van afspraken kan deelname direct stopgezet worden. Bij een voortijdige beëindiging wordt altijd aangeboden om te bemiddelen naar andere hulpverlening. Opnieuw aanmelden voor deelname, bijvoorbeeld na behandeling in een verslavingskliniek, blijft altijd mogelijk. Bij nieuwe aanmelding wordt dan opnieuw gekeken naar de persoonlijke situatie en vindt toetsing aan de criteria van het project plaats. Er is sprake van een succesvolle afronding als de deelnemer de gestelde doelen heeft behaald en (weer) in staat is zelfstandig invulling te geven aan zijn of haar leven zonder riskant genotmiddelengebruik of criminele activiteiten.

Bijlage 3 Toelichting woonvoorzieningen

Koconwoning

In 2005 kwamen de Katwijkse woningcorporaties en de gemeente Katwijk overeen om jaarlijks een aantal huurwoningen beschikbaar te stellen voor de huisvesting van ex-gedetineerden en ex-verslaafden; de zogeheten ‘Koconwoningen’. De woningen worden niet vooraf vrijgehouden of aangewezen, maar liggen verspreid in de gemeente Katwijk.

Contingentwoningen Holland Rijnland

Sinds 2010 wordt jaarlijks voor de regio Holland Rijnland een aantal woningen voor bijzondere doelgroepen vastgesteld onder de noemer ‘contingentwoningen’. Ook de Koconwoningen voor het Project Reïntegratie vallen sinds 2010 onder deze regeling. De toekenning vindt plaats door de Vereniging Woningbouwcorporaties Holland Rijnland (VWHR) in het kader van de regeling ‘Huisvesting Bijzondere Doelgroepen Holland Rijnland’.

Regeling Huisvesting Bijzondere Doelgroepen Holland Rijnland

De meeste deelnemers zijn bij aanmelding voor het project niet ingeschreven bij Woningnet¹⁴ waardoor de kans op een huurwoning in de reguliere huursector vrijwel onmogelijk is. Het huren in de particuliere of vrije sector is veelal geen optie door de hoge huurprijzen en het gegeven dat de meeste deelnemers een laag inkomen uit arbeid of een bijstandsuitkering hebben in combinatie met schulden.

Via de regeling ‘Huisvesting Bijzondere Doelgroepen Holland Rijnland’ is het mogelijk om onder voorwaarden in aanmerking te komen voor een huurwoning. Vanuit deelname aan het Project Reïntegratie, kunnen deelnemers onder strikte voorwaarden, een beroep doen op deze regeling en een huurwoning, een zogeheten Koconwoning, ‘krijgen’. Op die manier is er sprake van voorrang op de bestaande wachtlijst van huurwoningen. Voor de deelnemers is deze regeling dan ook een uitkomst om aan hun oude leefsituatie een einde te maken.

Bij het aanmelden van deelnemers voor een woning voor de bijzondere doelgroepen dient de aanmelder te zijn ingeschreven bij www.woningnethollandrijnland.nl. Daarbij wordt een jaarlijks bedrag van 10 euro gevraagd. Wanneer de deelnemer financieel niet in staat is dit te betalen, neemt het Project Reïntegratie deze kosten op zich.

Wanneer een deelnemer al ingeschreven stond voor een huurwoning en alsnog wordt aangemerkt als persoon die voldoet aan de kenmerken van de bijzondere doelgroepen, dan komen de al opgespaarde woonpunten die zijn opgebouwd te vervallen. Ná een succesvol begeleidingstraject, veelal twee jaar, wordt de woonstatus van betrokkene bijgesteld in ‘starter’. Concreet houdt dit in dat een deelnemer met een Koconwoning na twee jaar of langer opnieuw de gelegenheid krijgt om woonpunten te ‘sparen’. Voor deelnemers die het begeleidingstraject niet succesvol afronden betekent dit, dat hij of zij zowel de huurwoning als de eerder opgespaarde woonpunten kwijt is. Dit kan een extra motivatie geven om het traject succesvol af te ronden. Aan de andere kant bestaat er een eventuele kans dat dit voor de deelnemer een aanleiding is om niet voor de mogelijkheid van een Koconwoning te kiezen. In alle gevallen worden de voordelen en nadelen met de deelnemer besproken.

¹⁴ Inschrijven en het actuele aanbod van huurwoningen in de regio Holland Rijnland verloopt via de website: www.woningnethollandrijnland.nl

Gelet op de lange wachttijden voor een huurwoning in Katwijk, dienen de deelnemers zich ervan bewust te zijn dat het verkrijgen van ‘voorrang’ geen recht is waar zij aanspraak op kunnen doen, maar een kans om een nieuwe start te maken.

Voorwaarden Koconwoning

Ex-verslaafden en/ of ex-gedetineerden die een beroep doen op een Koconwoning moeten voldoen aan strikte voorwaarden en akkoord gaan met toezicht en woonbegeleiding voor minimaal twee jaar. Voor het Project Reïntegratie ligt de uitvoering hiervan bij de casemanager en de mentoren.

Voorwaarden en afspraken zijn onder andere:

- een verbod op het gebruik van riskante genotmiddelen;
- meewerken aan (onaangekondigde) controle op gebruik van alcohol en drugs;
- alle (dagelijkse) activiteiten van de deelnemer moeten bekend zijn en blijven;
- geen omgang met mensen die gebruiken en/of crimineel actief zijn;
- geen overlast veroorzaken;
- op tijd de huur betalen en
- meewerken aan huisbezoeken en controle in de woning.

Bij het niet nakomen van de afspraken is huisuitzetting mogelijk.

De toewijzing van een Koconwoning is afhankelijk van de motivatie van een deelnemer en het perspectief op zelfstandig wonen en een crimineel- en verslavingsvrij leven. De deelnemer die gebruik maakt van een Koconwoning krijgt een volwaardige huurovereenkomst met een aanhangsel waarin afspraken staan waar de deelnemer zich aan moet houden. Na twee jaar kan dit huurcontract met aanhangsel omgezet worden in een ‘volwaardig’ huurcontract zonder aanhangsel. Dit betekent niet dat de begeleiding vanuit het Project dan ook wordt stopgezet. Afhankelijk van de verdere behoefte aan zorg en begeleiding van de deelnemer kan dit vervolgd worden met uiterlijk zes maanden.

Instapwoning en BZW-woning De Brug

Het Project Begeleid Zelfstandig Wonen van Stichting De Brug biedt sinds 2013 opvang in Katwijk voor mannen en vrouwen met een verslavingsachtergrond die een zelfstandig leven willen gaan leiden. Naast het Woonhuis realiseerde De Brug sinds 2014 tijdelijke woonvoorzieningen in Katwijk. Een Instapwoning biedt een tijdelijke woonplek voor drie daklozen, met of zonder verslavingsachtergrond, in afwachting van een volgende woonplek. Het kan hierbij gaan om een eigen kamer/woonplek of een plek binnen een andere zorginstelling. Sinds 2018 beschikt de Brug over vijf doorstroomwoningen.

Instapwoning Nazorg ex-gedetineerden

De gemeente Katwijk is in juni 2014, in samenwerking met Stichting Kocon, gestart met de Instapwoning, een voorziening van de gemeente Katwijk waarmee tijdelijk woonruimte beschikbaar is voor daklozen afkomstig uit de gemeente Katwijk. De Instapwoning heeft onder meer als doel het bevorderen van een gefaseerde aanpak van nazorg en re-integratie van ex-gedetineerden of ex-verslaafden.

Bijlage 4 Begrippenkader bij jaarverslag

Ambulante hulpverlening:

Ambulante hulpverlening is hulp die geboden wordt aan cliënten door wekelijkse gesprekken op locatie van de zorginstelling.

Behandelaar:

Een behandelaar is een medewerker in dienst van een instelling zoals Brijder, De Waag, Horeb, De Hoop of De Brug en verantwoordelijk voor de uitvoering van de behandeling. Het kan gaan om behandeling voor agressie, trauma of verslaving.

Begeleidingsplan:

Het begeleidingsplan is de leidraad voor de deelnemer, casemanager en mentor op basis van het 8-fasenmodel met daarin opgenomen de actiepunten per leefgebied.

Blaastest/ alcoholtest:

De blaastest is de elektronische test die uitgevoerd wordt door een medewerker van De Brug bij een deelnemer om het gebruik van alcohol te controleren.

Casemanager:

De casemanager regelt binnen het Project Reïntegratie alle activiteiten van het project.

Clean:

Clean is het volledig 'schoon zijn' van verslavende middelen zoals alcohol of drugs.

Deelnemer:

Een deelnemer is een ex-verslaafde, een ex-gedetineerde al dan niet met een verslavingsverleden of een jongere met beginnende verslavingsproblematiek of criminaliteit die deelneemt aan het Project Reïntegratie en uit Katwijk komt.

Detentie:

Detentie is het verplicht vastzitten (straf) binnen een gevangenis: een Penitentiaire Inrichting.

8-fasenmodel:

Het 8-fasenmodel is een methode die de individuele begeleiding aan cliënten in de maatschappelijke opvang ondersteunt. Het is een werkwijze om gestructureerd en in samenwerking met de cliënt te werken aan haalbare begeleidingsdoelen. Daarbij kan het gaan om het werken aan meer zelfredzaamheid van de cliënt, maar ook om het behouden van de hoogst haalbare vorm van wonen. De 8 fasen bestaan uit: aanmelding, intake, opname, analyse, planning, uitvoering, evaluatie en uitstroom.

Gedetineerde:

Een gedetineerde is een persoon die vanwege een strafbaar feit in detentie zit. Strafbare feiten zijn gedragingen en handelingen die bij wet verboden zijn.

Intake/ intakegesprek:

De intake is het gesprek tussen de casemanager en de potentiële deelnemer waarin informatie wordt verzameld van een deelnemer over bijvoorbeeld zijn/ haar gebruik van genotmiddelen, de leefomgeving en motivatie.

ISD:

De Inrichting Stelselmatige Dader maatregel is een maatregel op basis waarvan stelselmatige daders in een inrichting geplaatst kunnen worden die specifiek voor hen bestemd is.

Koconwoning:

De Koconwoning is binnen het Project Reïntegratie het begrip dat gebruikt wordt voor een huurwoning die onder strikte voorwaarden en begeleiding beschikbaar gesteld kan worden voor deelnemers van het Project Reïntegratie.

Mentor:

Een mentor is een vrijwilliger die wekelijks of tweewekelijks een gesprek heeft met een deelnemer van het project en hierbij steun en een luisterend oor biedt.

Terugval:

Een terugval is het moment dat een persoon die clean was weer is gaan gebruiken of terugvalt in criminele activiteiten.

Urinecontrole (UC):

Een urinecontrole is een test op drugsgebruik bij een cliënt die uitgevoerd wordt door een medewerker van De Brug.

PI:

De Penitentiaire inrichting is een ander woord voor gevangenis.

Verslaafde:

Een verslaafde is de persoon die genotmiddelen als drugs en alcohol misbruikt, hiervan afhankelijk is geworden en hulp nodig heeft om er vanaf te komen.

Vrijwilliger:

Een vrijwilliger is een persoon die onbetaald werk verricht voor het Project Reïntegratie van Platform Kocon.

Werkervaringsplaats:

Een Werkervaringsplaats is een onbetaalde werkplek binnen een instelling/bedrijf waarmee werkervaring opgedaan kan worden door deelnemers van het Project Reïntegratie om hiermee ervaring op te doen en daarmee de kans op regulier werk te vergroten.

Platform en Stichting Kocon

Het Platform Kocon is een samenwerkingsverband in de gemeente Katwijk van lokale en regionale organisaties die werken op het gebied van verslavingspreventie en handhaving, verslavingszorg en maatschappelijk herstel of hiermee raakvlakken hebben. Indien wenselijk initieert, ontwikkelt en implementeert het Platform zelf activiteiten.

De Platformleden komen maandelijks bij elkaar. Een Katwijkse huisarts, H.C. Moolenburgh, fungeert als onafhankelijk voorzitter van het Platform.

De samenwerkingspartners in Platform Kocon zijn:

- GGD- Hollands Midden
- Politie Nederland, Eenheid Den Haag
- De Brug Midden-Nederland
- Gemeente Katwijk
- Brijder
- Stichting Welzijnswartier
- GGZ Duin- en Bollenstreek
- Huisartsen Katwijk
- De Binnenvest

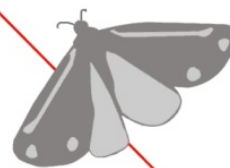
Op uitnodiging van het Platform nemen ook andere organisaties deel aan de Platformvergaderingen of maken deel uit van de verschillende project- en werkgroepen van het Platform.

De Stichting Kocon fungeert als rechtspersoon en beheert de financiën van het Platform.

Op de website www.kocon.nl zijn diverse documenten te vinden over de activiteiten, waaronder de:

- Activiteitenplannen
- Jaarverslagen Nazorg ex-gedetineerden Katwijk
- Jaarverslagen van het Project Reïntegratie.

Stichting Kocon

Callaoweg 1
2223 AS Katwijk

Contactpersoon Kocon:
MARIKE van VELS
E-mail: info@kocon.nl

Contactpersoon Project Reïntegratie:
De Brug Midden-Nederland
Natalie van Dijk
Telefoon: 071- 403 37 33
E-mail: natalie@debrughelpt.nl